

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH**

Ekonomická fakulta

Katedra řízení

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

Spolupráce obcí jako faktor rozvoje

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Petr Řehoř, Ph.D.

Autor:

Lenka Maliňáková

2012

prázdná strana

sem vložit zadání bakalářské práce – str. 1

sem vložit zadání bakalářské práce – str. 2

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Spolupráce obcí jako faktor rozvoje vypracovala samostatně a na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 15. 4. 2012

Lenka Maliňáková

Prázdná strana

Poděkování

Velice bych chtěla poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Petru Řehořovi, Ph.D. za odborné a metodické vedení, za pomoc, cenné rady a připomínky při zpracování této bakalářské práce.

OBSAH

1 Úvod.....	9
2. Literární rešerše	11
2.1 Obecní zřízení	11
2.2 Spolupráce mezi obcemi	14
2.2.1 Důvody spolupráce	15
2.2.2 Formy spolupráce	16
2.3 Spolupráce obcí v rámci mikroregionu.....	17
2.3.1 Definice mikroregionu	18
2.3.2 Členění mikroregionu	19
2.3.3 Spolupráce v rámci regionu	19
2.3.4 Místní akční skupina	20
2.6 Regionální rozvoj, rozvoj městských a venkovských oblastí	21
2.7 Regionální politika státu	23
2.7.1 Nástroje regionální politiky	25
2.7.2 Strategie regionálního rozvoje ČR.....	26
3 Cíl a metodika	27
4 Charakteristika vybraného mikroregionu	29
4.1 Důvody založení	30
4.2 Členské obce	31
5 Zhodnocení současné spolupráce.....	36
5.1 Charakteristika významných projektů	37
5.2. Dotazníkové šetření	40
5.3 Rozhovory s představiteli obcí	46
5.4 SWOT analýza	48
6 DISKUSE.....	51
6.1 Navržení využití strategií dalšího rozvoje mikroregionu	55
7 Závěr	56
8 Summary	57
9 Přehled použité literatury	58
SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	61
SEZNAM PŘÍLOH.....	62

1 ÚVOD

Téma bakalářské práce „Spolupráce obcí jako faktor rozvoje“ jsem si vybrala záměrně, a to z toho důvodu, že se při své práci denně setkávám se starosty obcí a spolupracuji s nimi, mám tak možnost diskutovat o jejich aktuálním rozvoji a plánech.

Ráda bych čtenářům této bakalářské práce přiblížila důležitost spolupráce mezi jednotlivými obcemi, a to jak z hlediska ekonomického, hospodářského a sociálního a zároveň se pokusím přiblížit důležitost rozvoje obcí.

Spolupráce obcí je významná především z hlediska rozvoje, neboť umožňuje a usnadňuje obcím rozvíjet jejich území, na něž mají velmi omezené množství finančních prostředků. Představitelé obcí zde vstupují, v zájmu svých občanů, do vztahů s nejrůznějšími subjekty a snaží se o navázání vzájemné spolupráce, která by měla být v první řadě účelná, efektivní a mít pozitivní dopad na sociální a ekonomický rozvoj dané obce. Při vzájemné spolupráci je možné docílit rovnoměrného a harmonického rozvoje všech členských obcí, čímž dochází k zamezení vzniku velkých ekonomických a sociálních rozdílů mezi sousedními obcemi. V neposlední řadě nesmíme ani opomenout potřebu bydlení, ochranu a rozvoj zdraví, zajištění dopravy a spojů, zajišťování potřebných informací, výchova a vzdělání, kulturní rozvoj, ochrana veřejného pořádku, ale také možnost podílet se na projektech, které souvisí s dalšími rozvojovými aktivitami v daném mikroregionu, a které mají význam například z hlediska zaměstnanosti občanů, s čímž souvisí také zvyšování konkurenceschopnosti daného mikroregionu.

Bakalářskou práci jsem rozdělila do jednotlivých částí, konkrétně, které vysvětlují důležitost obcí a regionální politiku státu, přes analýzu současné situace až po samotnou charakteristiku vybraného mikroregionu. Tato práce by měla přispět k objasnění důvodů, které vedou obce k tomu, aby spolu vzájemně spolupracovali a zdůrazňuje důležitost rozvoje obcí.

Poslední část je věnována zhodnocení spolupráce mikroregionu Sdružení Růže, a to od představení jednotlivých významných projektů, až po názory a rozhovory s jednotlivými představiteli obcí.

2 LITERÁRNÍ REŠERŽE

2.1 Obecní zřízení

Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. nám definuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů, které je tvořeno územním celkem, který je vymezen hranicí území dané obce. Obec je tedy veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem a je subjektem veřejné správy.

Hlavním cílem obce je pečování o rozvoj svého území, měla by chránit veřejný zájem, a to v souladu se zákony a dalšími právními předpisy a v neposlední řadě by měla zajišťovat základní potřeby svých občanů.

Obec samostatně spravuje zastupitelstvo města a orgány obce, kterými jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

Zastupitelstvo se skládá ze členů zastupitelstva, jejichž počet se stanoví dle počtu obyvatel a velikosti území obvodu, a rozhodující je stav k 1. lednu roku, v němž se volby do zastupitelstva konají.

Člen zastupitelstva má, z výkonu své funkce, právo předkládat zastupitelstvu, radě, výboru i komisím své návrhy, které by chtěl nechat projednat, může klást dotazy, vznášet připomínky a podněty a může požadovat informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jeho funkce. Ke svým předloženým návrhům a k požadovaným informacím musí obdržet písemnou odpověď ve lhůtě nejpozději do 30 dnů. Zastupitelstvo je usnášení schopné při souhlasu nadpoloviční většiny všech členů obce. Nadpoloviční většina je zapotřebí i pro vydání rozhodnutí nebo volbě. V případě, že se zastupitelstvo obce nesejde po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo usnášeníschopné, Ministerstvo vnitra jej rozpustí. Proti tomuto rozhodnutí Ministerstva vnitra může podat obec žalobu k soudu. Do doby, než bude zvoleno nové zastupitelstvo, je pověřena výkonem pravomoci obce dle § 98 zákona o obcích, rada obce (ČMEJREK, J., KOPŘIVA, R., 2011).

Rada obce je výkonný orgán obce a je odpovědná zastupitelstvu. Rada obce je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy rady, kteří jsou voleni z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady musí být lichý a minimální počet členů je 5 a maximální počet je 11 členů, avšak tento počet nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Aby se rada obce mohla usnášet a vydávat platná rozhodnutí nebo usnesení potřebuje souhlas nadpoloviční většiny všech svých členů. Z každé

schůze rady obce se pořizuje, nejpozději do 7 dnů zápis, který musí podepsat starosta s místostarostou nebo s jiným radním a musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva. Hlavní činností rady obce je zabezpečování hospodaření dle schváleného rozpočtu, vydávat nařízení obce, projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty, které předložili členové zastupitelstva obce, rozděluje pravomoci, zřizuje a ruší odbory, na návrh tajemníka obecního úřadu jmenuje a odvolává vedoucí odborů, ukládá pokuty ve věcech samostatné působnosti obce. (ČMEJREK, J., KOPŘIVA, R., 2011).

Starosta se za výkon své funkce zodpovídá zastupitelstvu obce a zastupuje obec navenek. Se souhlasem ředitele krajského úřadu jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu a zároveň stanoví jeho plat dle zvláštních předpisů. Starosta je zastupován místostarostou a spolu s ním podepisuje právní předpisy obce, dále starosta zodpovídá za objednání přezkoumání hospodaření, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce, informuje veřejnost o činnosti obce, a plní další úkoly, které stanovuje zákon o obcích a další zvláštní zákony. (Zákon č. 128/2000 Sb. zákon o obcích, § 103 odst. 4).

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem a zaměstnanci obce a v rámci samostatné působnosti vykonává a plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo nebo rada obce a dále pomáhá výborům a komisím. V rámci přenesené působnosti rozhoduje o poskytování informací žadateli dle zvláštního zákona. Obecní úřad zřizuje, v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností, funkci tajemníka obecního úřadu, který je zaměstnancem obce. Tajemník je za plnění svých úkolů odpovědný starostovi, a to jak v samostatné tak i v přenesené působnosti.

Mezi **orgány zastupitelstva obce a rady obce** patří výbory a komise.

Výbory zřizuje zastupitelstvo z vlastní iniciativy a jako svůj kontrolní orgán a stanoviska, včetně návrhů, předkládá zastupitelstvu obce. Zastupitelstvo zřizuje pokaždé finanční a kontrolní výbor a dále výbor pro národnostní menšiny, pokud žije v obci alespoň 10 % občanů, které se hlásí k jiné národnosti než české. Předsedou každého výboru musí být vždy člen zastupitelstva obce. Výbory plní takové funkce, kterými je pověřil zastupitelstvo, kterému se zároveň se své činnosti odpovídají. Výbory vydávají usnesení, které je platné při souhlasu nadpoloviční většiny všech členů výboru a podepisuje jej předseda výboru. Finanční výbor se zabývá kontrolou hospodaření obce, především nakládání s majetkem a finančními prostředky a plní úkoly, kterými je pověřilo zastupitelstvo. Kontrolní výbor se zabývá kontrolou plnění usnesení

zastupitelstva obce a rady obce a kontroluje dodržování právních předpisů. Z této kontroly pořídí výbor zápis, ve kterém jsou popsány kontrolované skutečnosti, a zároveň konstatuje jaké nedostatky byly zjištěny a navrhuje opatření, která by směřovali odstranění těchto nedostatků. **Komise** může obce zřídit jako svůj iniciativní a poradní orgán, která své návrhy, náměty a stanoviska předkládá radě obce, a proto můžeme komisi považovat za výkonný orgán. Komise je usnášeníschopná většinou hlasů svých členů a ze své činnosti je odpovědná radě obce a ve věcech výkonu přenesené působnosti, na konkrétním svěřeném úseku, se zodpovídá přímo starostovi. (ČMEJREK, J., KOPŘIVA, R., 2011).

Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a za své jednání nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Obec spravuje své záležitosti na základě samostatné nebo na základě přenesené působnosti.

Pod **přenesenou působnost**, kterou stanoví zvláštní zákony, si představíme takovou činnost, kterou je orgánům obce, na základě zákona nebo rozhodnutím dle zákona, přenesen nebo-li delegován výkon státní správy. Právě přenesená působnost, která je vykonávána orgány obcí je považována za nejdůležitější delegaci výkonu státní správy na jiný subjekt veřejné správy. (HENDRYCH, D., 2009).

Při přenesené působnosti má obec pravomoc vydávat nařízení obce, která však musí být vydávána na základě zákona a v jeho mezích a musí se řídit jinými právními předpisy. (ČMEJREK, J., KOPŘIVA, R., 2011).

V ostatních případech se musí řídit usnesením vlády, směrnicemi ústředních správních orgánů a opatřeními příslušných orgánů veřejné správy, které byli přijati při kontrole výkonu přenesené působnosti dle zákona o obcích.

Obce s rozšířenou působností mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, na základě které bude obecní úřad jedné obce s rozšířenou působností vykonávat přenesenou působnost, nebo část přenesené působnosti, obce jiné, která je účastníkem takovéto smlouvy. K tomu, aby mohli obce mezi sebou uzavřít veřejnoprávní smlouvu je zapotřebí souhlas Ministerstva vnitra, které takovýto souhlas vydá na základě projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem. Obec s pověřeným obecním úřadem může, na základě doporučení od krajského úřadu a po projednání s obcí s rozšířenou působností, na základě svého návrhu, předloženého Ministerstvu vnitra, požádat o delegování určitého rozsahu výkonu státní správy na obce s rozšířenou působností na obec s pověřeným obecním úřadem. Takovouto žádost musí podat obec nejpozději do 15. ledna kalendářního roku

a rozhodnutí Ministerstva nabývá právní moci pouze k 1. lednu kalendářního roku. (SAMČÍK, P., 2006).

Pod samostatnou působnost obce řadíme záležitosti, které jsou v zájmu občanů a obce, a zastupitelstvo zde rozhoduje například o schvalování programu rozvoje obce, rozpočet, zřizování peněžních fondů, zřizování a zrušení příspěvkových organizací, rozhodování o založení či zrušení právnických osob, vydávání obecně závazných vyhlášek obcí, obecní policie a v neposlední řadě také má obec pravomoc rozhodovat o spolupráci s jinými obcemi a o formě této spolupráce. (Zákon č. 128/2000 Sb. zákon o obcích, § 2 odst. 1 a § 83 odst. 2 písm. a) – x)).

2.2 Spolupráce mezi obcemi

Spolupráce obcí se uskutečňuje na základě „*smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí*“, (KOUDELKA, Z., ONDRUŠ, R., PRŮCHA, P., 2009), která přesně vymezí konkrétní úkoly, a kterou dojde k založení právnické osoby. Takováto smlouva, mezi obcemi, se uzavírá buďto na dobu určitou nebo neurčitou, musí být předem schválena zastupitelstvem všech zúčastněných obcí a musí být v písemné podobě jinak by byla neplatná. Hlavní náležitosti této smlouvy jsou označení všech účastníků smlouvy, vymezení předmětu, práv a povinností, ze smlouvy vyplývajících, způsob odstoupení od smlouvy a následné vypořádání části majetku, neboť majetek, který se získal během účinnosti takovéto smlouvy se stává spoluvlastnictvím všech účastníků, a to rovným dílem, pokud smlouva nestanoví jiné, konkrétní vypořádání majetku. V případě, že během účinnosti této smlouvy dojde k závazkům vůči třetím osobám, jsou účastníci smlouvy se o tyto závazky rovným dílem podělit a vypořádat je.

Spolupráce je pro obce jedním z klíčových faktorů pro jejich rozvoj a tvoří významný prvek správného fungování veřejné správy. Právě díky vzájemné spolupráci mohou obce uskutečňovat rozvojové projekty, na které by samostatně neměli dostatek finančních prostředků. Jedním z důležitých důvodů pro vzájemnou spolupráci je především zájem o racionální a efektivnější využívání vlastních disponibilních zdrojů a prostředků pro to, aby bylo dosaženo předem stanovených cílů. Hlavním předpokladem je také skutečnost, že vzájemnou spolupráci si jednotlivé obce mohou polepšit a ostatní obce si nemohou pohoršit, což v praxi znamená, že všichni zúčastnění

předpokládají, že by mohly ze vzájemné spolupráce vytěžit jisté výhody. (GALVASOVÁ, I. a kol., 2011).

Dalším důležitým prvkem je uplatnění principu subsidiarity, tedy na přenesení kompetencí z centra na regiony a z regionů dále na města a obce. (LACINA, K., 2002).

Spolupráce obcí se tak postupně začíná stávat jedním z důležitých faktorů rozvoje a předpokládá se, že by měla být účelná a efektivní, s pozitivním dopadem na rozvoj daného území. Jde především o hledání vhodných vnitřních i vnějších zdrojů, i když nejvíce chybí převážně zdroje vlastní, a to jak administrativní, materiální a především finanční. Právě nedostatek finančních prostředků podněcuje další rozvoj obcí a regionů. Po vstupu České republiky do Evropské unie se nám nabídly možnosti jak získat vnější podporu k realizaci rozvojových projektů obcí a regionů, ale zároveň vzrostly nároky na jejich schopnost využít zdroje pro zajištění kvalitních projektů. (Deník veřejné správy – www.dvs.cz)

2.2.1 Důvody spolupráce

Důvody pro spolupráci mezi obcemi jsou především účelového charakteru, který spočívá ve spojení obcí za cílem zabezpečit potřeby, které jsou obci svěřeny ze zákona v rámci samostatné působnosti, kdy obce, ve svém územním obvodu pečují v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytvoření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Obce by se měli především snažit o uspokojování potřeb pro bydlení, dopravu a spoje mezi jednotlivými obcemi, výchovu a vzdělávání, zabezpečení informací, a další. V případě navázání účelové spolupráce se obce snaží s cílem zabezpečit investiční akci, které přesahují možnost dané obce, případně akci, kterou je zapotřebí realizovat v katastrálních územích více obcí, jako např. vodovody, kanalizaci, čistírnu odpadních vod, plynofikaci, dopravní obslužnost, odpadové hospodářství, koordinaci územního plánu, společné řešení místních informačních sítí. Dalším důvodem obecní spolupráce je také podílení se na projektech, které souvisejí s aktivitami daného mikroregionu a mají význam např. pro zaměstnanost a vzdělání občanů a zvyšování konkurenceschopnosti daného mikroregionu. Další důvod ke spolupráci obcí vyplývá ze zákona, konkrétně z ustanovení § 7 zákona o obcích, který ukládá obcím povinnost zabezpečovat výkon přenesené působnosti státní správy. (GALVASOVÁ, I. a kol., 2007).

2.2.2 Formy spolupráce

Obce mohou v rámci své samostatné působnosti a v mezích, které jim stanovuje zákon uzavírat několik typů spolupráce:

- a) na základě smlouvy, která je uzavřena za účelem splnění konkrétního úkolu,
- b) na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí,
- c) založení právnických osob dle zvláštního zákona. (KOLEKTIV AUTORŮ, 2008)

Smlouva, která se uzavírá mezi dvěma a více obcemi za účelem splnění konkrétního úkolu se uzavírá buďto na dobu určitou či neurčitou a cílem může být například stavba, která je určena ke společnému užívání. Předmětem takové smlouvy však nemůže být vznik právnické osoby. Smlouva musí mít písemnou podobu a musí být schválena zastupiteli obcí. V případě, že se tak nestane, může být toto nedodržení sankcionováno zneplatněním. Zákon nám dále přesně stanoví obligatorní náležitosti takovéto smlouvy. Aby se zamezilo případným sporům mezi obcemi, které jsou účastníky smlouvy, upravuje zákon způsob dělení majetku, který byl získán výkonem společné činnosti obcí na základě takovéto smlouvy a zároveň je stanovena odpovědnost účastníků smlouvy ze závazků třetím osobám, pokud by tato smlouva výslovně neupravovala jinak.

Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí je považována za jakousi vyšší formu spolupráce obcí za účelem ochrany a prosazování společných zájmů. V praxi se jedná o typickou formu spolupráce obcí. Členy takového svazku mohou být pouze obce, které mohou vstupovat do svazků obcí, které jsou již vytvořené, a to za podmínek, které upravují stanovy příslušného svazku obcí. Svazek obcí je v tomto případě považován, dle § 49 zákona o obcích, za právnickou osobu. Hlavním úkolem takovýchto svazků je zajištění společného plnění úkolů obcí, a to ve sféře samostatné působnosti a za tímto účelem jsou také sdružovány i finanční prostředky. Předmět činnosti svazku obcí vymezuje zákon, a to demonstrativním způsobem a činnost svazku obcí proto může směřovat i k dalším úkolům, které určuje zákon.

Zákon nám, jako další formu spolupráce mezi obcemi, umožňuje zakládání právnických osob, a to podle zvláštního zákona, především dle obchodního zákoníku.

Optimální formou dlouhodobé a víceúčelové spolupráce mezi obcemi je dobrovolný svazek obcí. Ten je nejvýznamnější z hlediska hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje obcí. V tomto směru by měla působit aktivně především regionální politika uskutečňovaná zejména orgány kraje a orgány obcí s rozšířenou působností.

Svazky obcí jsou právníckými osobami a členy mohou být pouze obce. Hlavním předmětem činnosti svazku obcí mohou být především společné zájmy, jako např. činnosti v oblasti sociální péče, školství, kultury, zdravotnictví, životního prostředí, cestovního ruchu, zabezpečení čistoty obce, problematika odpadového hospodářství, správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, atd. Přílohou takovéto smlouvy bývají stanovy, které musí obsahovat přesný název a sídlo členů a svazků obcí, předmět činnosti, orgány svazku a způsob jejich ustanovování, dále působnost a způsob rozhodování, majetek, který členové vkládají do svazku obcí a zároveň i způsob jejich vypořádání, zdroje příjmů, práva a povinnosti, podmínky pro odstoupení a v neposlední řadě také rozsah a obsah kontroly obcemi, které svazek obcí vytvořili. (ČMEJREK, J., KOPŘIVA, R., 2011).

Obce nebo sdružení obcí mají dle zákona č. 248/2000Sb, zákon o podpoře regionálního rozvoje oprávnění požadovat finanční podporu, a to v případě, že předloží projekt, kterým má být realizováno opatření, které je obsaženo v programu regionálního rozvoje nebo v programu rozvoje územního obvodu kraje. Na tuto finanční podporu však není právní nárok. Další možnosti intenzivní spolupráce obcí nám upravuje zákon v § 14 v odst. 2 písm. b., na jehož základě mohou obce v samostatné působnosti sdružovat prostředky obce se sousedními obcemi a dalšími právníckými osobami při zajišťování rozvojových programů, které jsou společné více obcím. To se samozřejmě týká také podpory podnikatelských aktivit ze strany obcí, a to formou technické a investiční přípravy pro investory. (GALVASOVÁ, I. a kol. 2007).

Spolupráci obcí nám též upravuje školský zákon č. 561/2004 Sb., podle kterého se mají obce, ve kterých se nachází základní škola, dohodnout se sousední obcí na vytvoření společného spádového obvodu základní školy. Konkrétně v § 178 až 180 tohoto zákona je vymezena úloha obecní samosprávy v této oblasti a je stanoveno, že školská zařízení může zřizovat obec nebo svazek obcí. (Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon)

2.3 Spolupráce obcí v rámci mikroregionu

Hlavním cílem mikroregionu je společný rozvoj území, který je vymezen katastrálním územím jednotlivých členských obcí. Mikroregiony mají formálně

ustanoveny volené orgány, které realizují jednotlivé projekty a aktivity, a které se podílejí na strategickém plánování.

Hlavními prioritami v rámci spolupráce v mikroregionu „Sdružení Růže“ jsou podpora malého a středního podnikání, rozvoj cestovního ruchu a rekreace, zkvalitnění dopravní infrastruktury, flexibilita pracovních sil a rozvoj vzdělanosti, zkvalitňování života na venkově a rozvoj moderní občanské vybavenosti, trvale udržitelný rozvoj krajiny a rozvoj přeshraniční spolupráce, organizační zajištění rozvoje mikroregionu a jeho propojení do regionálních a nadregionálních struktur. Tento výčet naznačuje hlavní priority, které mikroregionu „Sdružení Růže“ postupně čekají a co se investičních nákladů týká, tak pouze 20 % z těchto jmenovaných bude investičního charakteru, jako například zabezpečení rekonstrukce dopravního spojení na trase II/156 mezi Českými Budějovicemi – Trhovými Sviny – až na státní hranici v Českých Velenicích, dalším investičním nákladem bude zcela určitě příprava ploch a prostor vhodných pro podnikatelské účely a částečné vybudování inženýrských sítí. Zahájení výstavby doprovodné infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu, spolupodílet se formou dotací na vytvoření drobné sítě ubytovacích zařízení v podobě rodinných penzionů a ubytování v soukromí a zabezpečit rekonstrukci dopravní trasy II/157 mezi Českými Budějovicemi – Srubcem – Ledenicemi – Trhovými Sviny a dále po silnici II/156 až na státní hranice.

Ohledně záměrů, které nevyžadují investice, by mikroregion Sdružení Růže rád vytvořil profesionální zázemí pro zabezpečení rozvoje vlastního sekretariátu v Trhových Svinech, který by měl za úkol plnit funkci informačního střediska, dále zřizovat nová pracovní místa, zlepšovat turistickou image mikroregionu pomocí marketingové propagace, a to prostřednictvím prodeje turistického zboží, podporovat cestovní ruch, navázat a prohloubit vzájemnou spolupráci s místními podnikateli, veřejnou správou a s občany a využít možnosti lesního hospodaření vč. využití dřevní hmoty.(www.sdruzeniruhe.cz)

2.3.1 Definice mikroregionu

Jedná se o spádové území, které využívá princip soudržnosti, a kde má možnost více obcí propojovat své zájmy a záměry s cílem vymezit a realizovat žádoucí změny ve všech obcích nebo v části obcí daného území. Mikroregion můžeme také charakterizovat jako svazek obcí s širším jednoúčelovým zaměřením. Jde tedy

především o územní celek, který tvoří soustava venkovských obcí s horní hranicí počtu obyvatel od 2 000 do 5 000, v jehož rámci jsou relativně uzavřeny nejintenzivnější regionální procesy a jsou charakterizovány vzájemnými interakcemi danými hierarchizovanou správní a funkční strukturou, ale především vzájemnými osobními vztahy jeho obyvatel. (ŠKRABAL, I. a kol. 2006).

2.3.2 Členění mikroregionu

Mikroregiony můžeme rozdělit podle několika hledisek, jako například podle poměru velikosti první největší a druhé největší obce mikroregionu a podle důvodu dobrovolné spolupráce.

Pokud bychom obce rozdělili dle velikosti první a druhé největší obce, můžeme je dále dělit na sdružení menších obcí, které obklopují spádové centrum nebo na mikroregionu, které zahrnují více obcí, které jsou přibližně stejně velké nebo jsou stejné, co se významu týká.

V případě rozdělení mikroregionu dle důvodu dobrovolné spolupráce hovoříme buďto o mikroregionu, který vzniká a funguje za účelem konkrétní investiční akce, jako například vodovod, kanalizace, železnice apod. nebo o mikroregionu, který vznikl s cílem obecného rozvoje území a je specifikovaný ve strategickém plánu rozvoje daného území. (ŠKRABAL, I. a kol., 2006).

2.3.3 Spolupráce v rámci regionu

Spolupráce v mikroregionu je dána především funkčními vazbami a specifikami daného regionu. Hlavním smyslem je snaha o realizaci politických a ekonomických výhod, o iniciaci pozitivních růstových trendů, ale také o minimalizaci negativních jevů ve vývoji jednotlivých venkovských regionů.

Výhodou spolupráce je bezesporu úspora při poskytování veřejných statků a služeb a u větších obcí je větší možnost ovlivňovat sociálně ekonomické podmínky života obyvatel dané obce. V rámci spolupráce je rozpočet sloužených obcí nejen větší, což do objemu finančních prostředků, ale také stabilnější, což mu umožňuje financovat větší projekty. Mezi další výhody můžeme uvést skutečnost, že spolupráce obcí může nahradit tak nepopulární slučování obcí, které u nás není příliš vítáno, zato spolupráce ano.

Nevýhodou spolupráce je především v menších obcích vzdálenost k jednotlivým úřadům či pobočkám, které se v rámci daného mikroregionu zřizují. Za další nevýhodu bychom mohli považovat i skutečnost, že v malých obcích je vztah mezi obyvateli a zastupiteli obce užší a hlas občanů je mnohdy více slyšet než je tomu u obcí větších. To s sebou přináší i skutečnost, že fungování malé obce je méně složité, přehlednější a pro mnoho jejích občanů i srozumitelnější.

I přes skutečnosti, že každá spolupráce sebou přináší jak výhody, tak i nevýhody, tak výhody většinou převyšují nad nevýhodami. Měli bychom si uvědomit, že pomocí vzájemné spolupráce v rámci mikroregionu lze dosáhnout vyšších, lepších a kvalitnějších cílů než kdyby každý subjekt usiloval o dosažení cíle sám. (GALVASOVÁ, I. a kol. 2007).

2.3.4 Místní akční skupina

Místní akční skupiny mohou být v podobě buďto občanského sdružení, zájmového sdružení právnických osob nebo v podobě obecně prospěšné společnosti. Od toho se také odvíjí jejich právní úprava. Občanské sdružení se řídí zákonem č. 83/1990 Sb. zákon o sdružování občanů, zájmová sdružení právnických osob se řídí zákonem č. 40/1964 Sb. občanský zákoník a obecně prospěšné společnosti se řídí zákonem č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech, vše ve znění pozdějších předpisů.

Místní akční skupina Sdružení Růže vznikla v lednu roku 2004, a to především z iniciativy Sdružení Růže. Jejími členy jsou jak představitelé obcí a neziskových organizací, tak i podnikatelé a další aktivní obyvatelé regionu Sdružení Růže.

V současné době má Místní akční skupina Sdružení Růže 32 členů a působí na území 23 obcí s více než 26 tisíci obyvatel. Území působnosti MAS se rozkládá jihovýchodně od Českých Budějovic až po hranici s Rakouskem a podstatnou část území tvoří Novohradské Hory a jejich podhůří.

Hlavním cílem Místní akční skupiny je podporovat harmonický rozvoj regionu, a za tímto účelem vytvořili vlastní strategii s názvem "Růže rozkvétá kooperací".

Místní akční skupina v posledních sedmi letech podpořila prostřednictvím programu LEADER téměř 90 projektů, a to celkovou částkou ve výši 50 milionu korun. (mas.sdruzeniruhe.cz)

2.6 Regionální rozvoj, rozvoj městských a venkovských oblastí

Pro udržitelný rozvoj měst a obcí je důležité vytvořit určitý model chování spotřebitelů a následně i výrobců v dané lokalitě. Rozvoj má dvě podoby, a to vytváření hodnot a jejich nabídky a rozvoj poptávky s oceněním užitek nabízených hodnot. (BERAN, V., DLASK, P., 2005).

Významnou roli při rozvoji krajů a obcí hraje územní plánování, především územně plánovací dokumentace a územně plánovací podklady, ale také zlepšování podmínek pro bydlení.

Jednotlivé regiony v České republice se projevují rozdílnou intenzitou a dynamikou růstu. Tento nerovnovážený rozvoj je dán několika příčinami, jako např. výrazným poklesem výroby a zaměstnanosti v těžkém průmyslu, poklesem výroby textilního a elektrotechnického průmyslu a odvětvím oděvním a obuvnickým, snižováním počtu pracovníků v zemědělství, nestejným rozvojem soukromého podnikání, kvalitou lidských zdrojů, nerovnoměrnou vybaveností technické infrastruktury a dostupností zdravotnické infrastruktury, nízkou meziregionální mobilitou pracovních sil, neuspokojivým stavem životního prostředí a rozdílnou geografickou polohou jednotlivých regionů. (WOKOUN, R., 2007).

V České republice je vývoj ekonomiky sledován na základě několika makroekonomických ukazatelů, jako například vývoj reálného HDP, poměr HDP na obyvatele, spotřeba domácností, míra inflace, vývoj měnového kurzu a míra nezaměstnanosti. Všechny tyto ukazatele, popisující vývoj ekonomiky však nemusí korespondovat s úspěšností země, a to z důvodu pojetí HDP, který vyjadřuje pouze určitou část kvality života obyvatel, ale neobsahuje údaje o zdravotním stavu obyvatelstva, jejich bezpečnost a vzdělanost. Právě vzdělanost by měla být ta nejlepší deviza každého státu, neboť jen lidé, kteří jsou vzdělaní, mohou vyvíjet další a nové progresivní technologie. (PEKOVÁ, J., 2002).

Lze předpokládat, že trh práce v České republice bude schopen reagovat na ekonomické změny celkem pozitivně, nicméně i zde existují jisté rizikové faktory, mezi které řadíme vysoké zdanění, interakci daní, sociálních dávek a zvyšování minimální mzdy. Bude zapotřebí, aby došlo k reformě veřejných rozpočtů, a to jak na příjmové, tak i na výdajové stránce rozpočtu, což se může, a předpokládáme se i projeví v celkovém vývoji naší ekonomiky a ve změně makroekonomických ukazatelů. Co se

týká měnové politiky a vývoje míry inflace můžeme hovořit o stabilním vývoji. (WOKOUN, R. a kol., 2007).

Mezi rozhodující nositele ekonomické aktivity a hospodářského růstu v České republice patří průmysl, dále služby, cestovní ruch a rozvoj podnikatelského prostředí. Průmysl dosahuje v posledních letech stabilního růstu.

V oblasti služeb došlo k rozvoji moderních technologií, která je spojena s poptávkou a s růstem životní úrovně obyvatelstva a zároveň došlo ke koncentraci maloobchodních prodejců do nákupních center. Tento tzv. koncentrační proces poskytuje komplexní nabídku zboží a služeb na jednom místě, zvyšuje dostupnost a komfort nákupu a zároveň zvyšuje spotřební chování obyvatelstva. Na druhé straně má však negativní vliv na menší prodejce, což zvyšuje možnost zániku místních provozoven.

Mezi nejvíce rozvíjející se ekonomické odvětví řadíme cestovní ruch, který je z hlediska regionálního rozvoje nepostradatelným faktorem. Česká republika má tu výhodu, že má historický, přírodní a kulturní potenciál, který je podstatný pro rozvoj nejen cestovního ruchu, ale především lázeňství, které představuje významnou oblast příjmů z cestovního ruchu. Dobré podmínky v ČR nabízí množství historických, kulturních a technických památek, hustá a dobře značená síť turistických stezek a tras, ale také venkovská turistika, jako např. agroturistika. (WOKOUN, R. a kol., 2007).

Rozvoj podnikatelského prostředí se v České republice potýká s několika problémy, mezi které řadíme především nedostatečnou spolupráci mezi podnikatelským sektorem a výzkumnými institucemi, nedostatečná podpora rozvoje nových a vlastních technologií, nedostatečná flexibilita a kvalifikace pracovní síly, nedostatečná podpora ve venkovních oblastech apod. Při rozhodování investorů hrají velmi důležitou roli také faktory subjektivního zaměření, jako např. kvalita životního prostředí, přírodní bohatství a rozmanitost krajiny, dobré podmínky pro trávení volného času, cestovní ruch a dobrá úroveň zdravotní a sociální péče. (HRABALOVÁ, S., MARYÁŠ, J., TOUŠEK, V., VITURKA, M., VYSTOUPIL, J., ŽÍTEK, 2001).

Mezi ekonomické, environmentální a sociální pilíře udržitelnosti hospodářského růstu patří harmonický rozvoj regionů, udržení základních civilizačních hodnot a kvality života a vzájemné omezování této nerovnováhy.

2.7 Regionální politika státu

Region můžeme chápat jako geografickou oblast , která byla vytvořena určitým procesem regionalizace, a to na základě jednoho či více společných znaků nebo na základě vzájemné intenzity vazeb, což také nazýváme jako funkční region a daný region by měl odpovídat účelu, pro který byl vytvořen. Administrativně vytvořeným regionům se v praxi říká NUTS nebo-li tzv. nomenklatura územních statistických jednotek, pocházející z francouzského označení „*Nomenclature des unités teritoriales statistice*.“ (ČADIL, J., 2010).

Základní úrovně v regionálním rozvoji v České republice jsou:

- národní úroveň – NUTS 1 – Česká republika,
- regionální úroveň EU – NUTS 2,
- krajská úroveň – NUTS 3
- okresní úroveň – NUTS 4
- místní úroveň – NUTS 5 – sem řadíme obce. (ČADIL, J. *Regionální ekonomice. Teorie aplikace*. s. 6).

Na jednotlivých úrovních řadíme mezi aktéry v regionálním rozvoji v ČR především tyto složky: Poslaneckou sněmovnu a Senát, jakožto zákonodárnou složku státu; Vládu a orgány státní správy, jakožto výkonnou složku státu; krajské a místní úrovně neboli orgány samosprávy; národní rady pro podporu regionálního rozvoje, jakožto poradní a koordinační orgán; komory, zájmové sdružení, zaměstnanecké organizace a agentury; centrum pro regionální rozvoj ČR a rozvojové agentury, jakožto rozvojové orgány; instituce veřejného sektoru; subjekty soukromého sektoru. (LACINA, K, ŠIMEK, T. *Analýza a modelování sídelních celků a regionů a jejich informační propojení*. s. 39 – 40).

Tabulka 1 Vymezení jednotek NUTS

NUTS I	Územní jednotka typu velkých oblastí (zemí, makroregionů) daného státu. Je nejrozsáhlejší regionální srovnávací jednotkou. NUTS I. je reprezentován teritoriem celého členského státu EU. Obvykle se tvořen několika jednotkami v úrovni NUTS II.
NUTS II	Jednotka řádově nižší, obvykle odpovídá úrovni středního článku územně správního členění státu. Její rozloha se pohybuje v počtu obyvatel mezi 1 – 2 miliony obyvatel (méně má například Rakousko a Finsko, průměr EU činí 1,83 mil. obyvatel). Má přímou vazbu na Strukturální fondy EU. Obvykle odpovídá úrovni středního článku územně správního členění daného státu.
NUTS III	V menších členských státech Evropské unie osciluje jejich velikost z hlediska počtu obyvatel mezi 200 000 až 400 000. Rozloha územní jednotky se pohybuje mezi 1 000 – 3 000 km ² . V České republice je ekvivalentem této úrovně jednotek 14 krajů (VÚSC).
NUTS IV	Pro účely regionální a strukturální politiky EU není nutné vymezení uvedených jednotek. V řadě členských států nejsou vytvořeny. Představují úroveň okresů, případně mikroregionů.
NUTS V	Je nejmenší jednotkou. Odpovídá zpravidla úrovni obcí. Naší specifikou je skutečnost, že v České republice přibližně 30 % obcí má méně než 200 trvale bydlících obyvatel.

Zdroj: LACINA, K., 2007

Pro poskytování finančních podpor z EU mají zásadní význam statistické jednotky NUTS II, které jsou ve Velké Británii pojmenovány jako „*hrabství*“ a ve Francii jako „*regiony*“, v Itálii jako „*oblasti*“ a v Polsku jako „*województví*“, NUTS III jsou u nás reprezentovány kraji. Rozdělení do jednotlivých jednotek NUTS má význam především na získávání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie, kdy se k těmto finančním prostředkům se dostanou především regiony NUTS II a NUTS III, které mají přímou vazbu na strukturální fondy.

Regionální politika státu se zabývá jednotlivými regiony, jejich ekonomickou strukturou a vazbami, a to jak v rámci regionu, tak i mezi nimi a využívá několik nástrojů, a to především statistické a ekonometrické metody. Hlavním cílem regionální

politiky je celková stabilita jednotného evropského trhu, konkrétně snaha o snížení hospodářských a sociálních rozdílů mezi jednotlivými oblastmi země a podpora rozvoje regionů a to jak v oblasti hospodářské, tak i sociální. Zde je velký důraz kladen na maximální využívání právě hospodářského a sociálního potenciálu. Těchto cílů bývá dosaženo pomocí podpory projektů v problémových regionech EU. Mezi hlavní priority regionální politiky, v rámci hospodářské a sociální soudržnosti, jsou podpora projektů na rozvoj infrastruktury a životního prostředí, na rozvoj lidských zdrojů a podpora podnikání, a proto můžeme regionální politiku chápat také jako koncepční a výkonnou činnost státu. (LACINA, K., 2007).

Regionální politika se snaží dosáhnout co nejefektivnější, rovnoměrný a vyvážený rozvoj všech regionů státu a využít jejich nedostatečný potenciál, současně zahrnuje opatření, která napomáhají růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde se projevuje vyšší míra nezaměstnanosti a kde nedochází k přirozenému ekonomickému růstu, a na straně druhé v sobě obsahuje opatření, která slouží ke kontrole ekonomických aktivit na území, které vykazuje ekonomické aktivity s nadměrným růstem. (VAJDOVÁ, Z., ČERMÁK, D., ILLNER, M., 2006).

2.7.1 Nástroje regionální politiky

Nástroje jsou prostředky, pomocí kterých naplňujeme konkrétní stanovené cíle a zásady regionální politiky, a které rozdělujeme dle povahy na makroekonomické a mikroekonomické. Tyto finanční prostředky mají podobu investice a jsou určeny především na ovlivňování tvorby nových pracovních míst a to buďto tím, že získají nové podnikatelské subjekty nebo prostřednictvím stávajících podnikajících firem v regionu s cílem tyto prostředky co možná nejlépe, účelově a hospodárně zhodnotit.

Za jeden ze specifických nástrojů regionální politiky považujeme strategii a programy pro regionální rozvoj. Hlavním cíle programování je skutečnost, že má za povinnost zpracovávat rozvojové programy, plánované na několik let. Strukturu těchto programů tvoří analýza území, vymezení silných a slabých stránek a stanovené cíle daného území. V České republice se programové zabezpečení řídí zákonem č. 248/2000 Sb., zákon o podpoře regionálního rozvoje, který je považován za výchozí dokument. (LACINA, K., 2007).

2.7.2 Strategie regionálního rozvoje ČR

Klíčovým dokumentem strategie regionálního rozvoje v ČR je zákon č. 248/2000 Sb., zákon o podpoře regionálního rozvoje, který stanoví podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji a jehož cílem je vyvážený rozvoj státu, obcí i krajů a vytvoření podmínek pro koordinaci a realizace hospodářské a sociální soudržnosti.

Komplexní systém řízení rozvoje obcí vychází při řešení této problematiky z jejího dlouhodobého rozvoje, která vyžaduje především důslednost a koordinaci z jednoho centra. Větší města stále častěji využívají přístupy, poznatky a zkušenosti, které byly získané v podnikatelské sféře, především u velkých společností. V posledních letech se v praxi prokázalo, že má-li být rozvoj co nejefektivnější, musí být stanoveny reálné předpoklady a alespoň částečně by měly být respektovány zásady strategického plánování, a to vzhledem k tomu, že strategický plán obce by měl představovat jeden z nejdůležitějších a rozhodujících nástrojů pro řízení obce. (LACINA, K., 2000).

Mezi hlavní strategické cíle patří zájem o zvýšení sociálního postavení obyvatel a vytvoření potřebných pracovních a kulturních příležitostí. Z tohoto důvodu je zapotřebí spojit aktivity a schopnosti všech, kteří v ekonomickém, sociálním a kulturním sektoru projevují upřímný zájem o daný rozvoj. Měli bychom si ale také uvědomit, že žádný z těchto dlouhodobých plánů rozvoje by však neměl ignorovat rostoucí nároky, které jsou kladené na tvorbu a ochranu životního prostředí, a to především u velkých měst, která využívají pro své hospodářské a sociální aktivity i značné množství zdrojů, a to především při rozvoji a projektování nových obytných zón, nákupních center, parkovišť apod. Zde je nutné vypracovat cílevědomou, dlouhodobou politiku rozvoje města. (HAMBLETON, R., 1991).

3 CÍL A METODIKA

Hlavním cílem této práce je zanalyzovat stávající spolupráci obcí v mikroregionu Sdružení Růže, zhodnotit pozitivní a problémové stránky této spolupráce pro jednotlivé obce a navržení strategie, jak spolupráci zefektivnit.

Při zpracování této práce bylo hlavní snahou se zaměřit na jednotlivé části a možnosti spolupráce obcí a zároveň najít hlubší vazby a faktory, které mohou mít na danou spolupráci vliv. Hlavním cílem této analýzy byl rozbor celkové struktury mikroregionu „Sdružení Růže“, důvod jejího založení, vzájemné vazby mezi obcemi, jejich vzájemná komunikace a spolupráce, k čemuž dopomohla i následně vytvořená SWOT analýza, která přesně definovala silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení v oblasti rozvoje spolupráce v daném mikroregionu.

Pro sepsání teoretické části bylo nutné prostudovat odbornou literaturu, která byla zaměřena na dané téma. Ta byla k tomuto účelu zapůjčena v Jihočeské vědecké knihovně v Českých Budějovicích nebo zakoupena. Dále byl charakterizován vybraný mikroregion. Informace byly získány od jednotlivých představitelů obcí a na internetu. Následně byla zhodnocena současná spolupráce a její přínosy, včetně provedení charakteristiky významných projektů, zveřejněných ve výročních zprávách uvedených na webových stránkách Sdružení Růže, ale také ze strategického plánu.

Pro získání primárních informací o spolupráci obcí bylo uskutečněno dotazníkové šetření se starosty obcí daného mikroregionu. Kontakty na starosty byly vyhledány na webových stránkách jednotlivých obcí, kde byly nalezeny jak telefonní čísla, tak i e-mailové adresy. Starostové jednotlivých obcí byli nejprve telefonicky kontaktováni, kdy s nimi byl domluven důvod a způsob zpracování dotazníkového šetření. Následně byl starostům zaslán e-mail, jehož přílohou byl dotazník. Rozesílání dotazníků proběhlo v měsíci březnu 2012. Bohužel ne všichni starostové byli ochotni a schopni dotazník vyplnit a zaslat zpět. Na moji žádost o vyplnění dotazníku pozitivně reagovalo 13 obcí, z toho 11 obcí zaslalo vyplněný dotazník zpět a s 2 představiteli obcí byly realizovány osobní rozhovory, které se uskutečnily v dubnu 2012. Na základě všech dotazníků a rozhovorů byly výsledky zpracovány a vyhodnoceny závěry, některé otázky byly graficky znázorněny.

Pro získání bližších informací byla použita metoda rozhovorů. Byly provedeny rozhovory s představiteli dvou obcí, konkrétně s panem Václavem Kučerou, starostou Horní Stropnice a panem PhDr. Stanislavem Malíkem, a to dne 10.04.2012.

Pan Kučera, starosta Horní Stropnice byl velice ochotný a odpověděl na všechny položené otázky. Celkem se jednalo o devět otázek. Na druhou stranu s panem Malíkem, starostou města Borovany a jedním ze zakladatelů Sdružení Růže byl proveden rozhovor dne 10. 4. 2012. Celkem byly panu Malíkovi kladeny stejné otázky jako panu Kučerovi s tím rozdílem, že pan Malík se velmi ochotně rozhovořil i o dalších záležitostech týkající se spolupráce v daném mikroregionu. Tyto rozhovory byly zaznamenány na diktafon a přepis rozhovoru naleznete v čl. 5.3 této práce. Spolupráce s oběma starosty byla naprosto bezproblémová a vedla se ve velmi příjemném, uvolněném a mírně neformálním duchu.

Dále byla využita metoda pozorování a vlastní zkušenost, získaná během pracovního poměru, kdy bylo denně hovořeno s představiteli obcí i ostatních mikroregionů a byly zjišťovány podmínky a formy jejich vzájemné spolupráce, jejich úspěchy a další připravované projekty, a tyto informace byly získávány jak v podobě tištěných materiálů, brožur, turistických informací vydávaných příslušnými obcemi či sdruženími, ale také formou interview s jednotlivými představiteli obcí.

Po prostudování všech dostupných a získaných informací bylo přistoupeno k návržení nejvhodnější strategie vedoucí k zefektivnění spolupráce obcí a dalšího rozvoje mikroregionu Sdružení Růže.

4 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO MIKROREGIONU

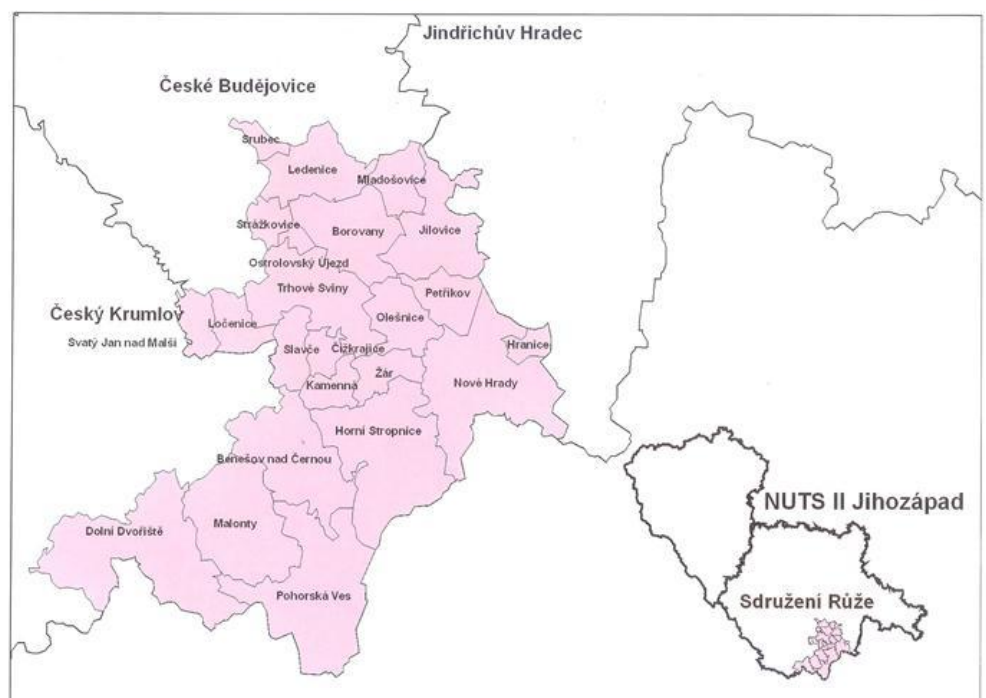
Sdružení Růže vzniklo dle § 20 f – 20 j občanského zákoníku č. 42/1992 Sb. a zákona č. 367/1990 Sb. a jedná se o **zájmové sdružení obcí a právnických osob**. Sdružení bylo založena v dubnu roku 1999 v Nových Hradech a území Sdružení Růže je vymezené správními územími všech 23 členských obcí.

Zakládajícími členy bylo původně pouze 12 obcí, a to Borovany, Čížkrajice, Horní Stropnice, Jílovice, Kamenná, Ledenice, Nové Hradý, Olešnice, Slavče, Srubec, Trhové Sviny a Žár. Kromě měst a obcí jsou členy i organizace a subjekty, které mají charakter nestátních neziskových organizací.

Mikroregion „Sdružení Růže“ se nachází na území, které leží v nejjižnější části okresu České Budějovice a na jihovýchodní straně hraničí s Rakouskem, na jihozápadní straně sousedí s okresem Český Krumlov a na východní a severovýchodní straně sousedí s okresem Jindřichův Hradec, viz obrázek 1. Toto území však dlouhodobě patří mezi ne příliš příznivé, a to svou polohou v porovnání s celosvětovým měřítkem. Jedná se totiž o region, který je velmi skoro nejvzdálenější od Prahy, tedy od centra sociálně ekonomických aktivit a nejvýznamnějších rozvojových center v České republice. Jedinou výhodou, co se polohy území týká, je relativně malá vzdálenost od větších měst, jakými jsou například České Budějovice, Třeboň nebo Český Krumlov. I přes veškeré tyto skutečnosti však musíme podotknout, že se v současné době objevují některé momenty, které nám naznačují, že by mohl v budoucnu nastat obrat při nahlížení na tento region, a to především z hlediska rozvoje vzájemné spolupráce s Rakouskem, kdy základem pro lepší rozvoj je nutnost vybudování společné infrastruktury. Další předpoklady, jejichž význam je v rámci společenského vývoje zvyšován je například propojení zemědělství s krajinářsko-ekologickou či rekreační spoluprací, včetně vlastní agroturistiky a cykloturistiky.

Mezi silné stránky mikroregionu „Sdružení Růže“ bychom mohli zařadit již zmiňovanou spolupráci s Rakouskem, dále skutečnost, že toto území by mohlo být předmětem celoevropského zájmu, a to především z hlediska řešení problémů venkovské krajiny, okrajových regionů a euroregionů a dále zde naleznete vhodné přírodní podmínky a předpoklady pro možný rozvoj rekreačně ekologického charakteru.

Obrázek 1 Území mikroregionu Sdružení Růže

Zdroj: č. 28

4.1 Důvody založení

Hlavní důvody, které vedly k založení Sdružení Růže, bychom mohli rozdělit do dvou úrovní. První byla snaha o společné a koordinované plánování a zajištění plynulého vývoje na území všech členských obcí, a to především v oblasti přípravy a koordinace územního plánování a územně plánovací dokumentace včetně tvorby společných strategií. Druhým důvodem bylo maximální využití společné realizace rozvojových projektů, a to za využití dotačních prostředků ať již na regionální, národní nebo i evropské úrovni. Tyto dva hlavní důvody vedly nejprve k založení Sdružení Růže, jakožto sdružení, které mělo vést ke společné ochraně práva a zájmu všech sdružených obcí, ke společnému postupu při územním plánování, k inovaci a zachování historického rázu obcí, ke zlepšování kvality života obyvatelů, rozvoje zahraniční spolupráce a teprve následně byla vypracována první rozvojová strategie mikroregionu Sdružení Růže. První rozvojová strategie byla zpracována s důrazem na tyto cíle:

- respektovat potřeby území mikroregionu – tzn. strategie by měla respektovat konkrétní potřeby členských obcí, organizací, podnikatelských i neziskových subjektů na území mikroregionu,

- měla by nabídnout možnost využití externích disponibilních zdrojů pro realizace rozvojových projektů, a to na úrovni národních a regionálních zdrojů a zdrojů z EU,
- strategie by měla definovat rozvojové priority mikroregionu, stanovit společnou vizi, společná opatření a aktivity, které budou zapotřebí v mikroregionu realizovat,
- měla by nabídnout aktualizovaný akční plán pro následující období, a to v podobě otevřených projektů a návrhů na rozvojové projekty měst a obcí, podnikatelů, neziskových organizací a dalších subjektů, které působí na území mikroregionu.

Rozvojová studie by v obecné rovině měla sloužit jako pracovní materiál a mít následující funkce:

- měla by sloužit jako podpůrný dokument k budoucím žádostem o finanční podporu z fondů EU, popř. z místních podpůrných dotačních programů,
- měla by být podkladem pro tvorbu navazujících strategií a jejich aktualizací,
- a v neposlední řadě by měla být podkladem pro případnou tvorbu vlastních grantových či jiných podpůrných programů, které jsou určeny pro rozvoj v území mikroregionu.

4.2 Členské obce

Benešov nad Černou

V této obci se nacházejí především drobní či menší podnikatelé a v územním plánu obce jsou již vymezeny další plochy, které by měly navázat na rozvoj podnikatelských aktivit v obci. (www.benesovnc.cz)

Borovany

V tomto městě je podnikatelská struktura více různorodá a jsou zde zastoupeny i výrobní sektory. V územním plánu města jsou již vyhrazeny další plochy, které by byly vhodné pro podnikatelský rozvoj, a to v celkovém rozsahu 10 ha. (www.borovany-cb.cz)

Čížkrajice

Tato obec nemá příliš rozsáhlou podnikatelskou strukturu, za to se více orientuje na zemědělství a v územním plánu se počítá spíše s případným rozvojem menšího charakteru. (www.cizkrajice.cz)

Dolní Dvořiště

Na území této obce působí spíše drobní podnikatelé a poskytovatelé služeb a je zde zastoupeno i několik podnikatelů v oblasti cestovního ruchu, jako např. hotely, restaurace, bary, hospody a cukrárny. (www.dolnidvoriste.cz)

Horní Stropnice

Obec má v územním plánu vyčleněno několik hektarů pro další rozvoj podnikatelské činnosti a obec by preferovala investice, které by byly spojené s rozvojem turistiky nebo drobného řemeslného podnikání. (www.horni-stropnice.cz)

Hranice

Hranice jsou jednou z nejmenších obcí mikroregionu a svou činnost zde provozují převážně jen drobní podnikatelé, kteří většinou provozují penziony, obchody a dále drobní zemědělci. Územní plán ještě nabízí určité možnosti dalšího rozvoje podnikatelských možností. (www.obechranice.cz)

Jílovice

Tato obec nedisponuje příliš rozsáhlými aktivitami ekonomických subjektů, a to i přes to, že se v obci nachází nevyužité objekty např. bývalé pily a další rozsáhlé bývalé zemědělské areály, pro které by obec ráda našla vhodné využití. (www.obecjilovice.cz)

Kamenná

Obec, vzhledem ke své velikosti, nedisponuje příliš rozsáhlými podnikatelskými aktivitami. (www.sdruzeniruze.cz/kamenna)

Ledenice

Tato obec se vyznačuje silnou truhlářskou tradicí, a proto je většina podnikatelských aktivit zaměřena tímto směrem. Obec dále v územním plánu vyčlenila

dalších 15 ha pro průmyslové využití a hlavním cílem je dosažení podnikatelských aktivit spíše drobnějšího charakteru. ([www.ledenice.cz](http://www ledenice.cz))

Ločenice

Hlavní ekonomickou aktivitou obce je zemědělská výroba a dále zde působí drobní podnikatelé, a to především ve službách a řemeslech. V oblasti služeb je zde velmi malá konkurence. Územní plán počítá s dalšími menšími plochami pro další rozvoj drobnějšího podnikání. (www.locenice.cz)

Malonty

V této obci má velký význam zemědělství, ale i lesní hospodářství. Samotná obec Malonty hospodaří s 860 ha lesní plochy. V obci dále nalezneme i několik drobných podnikatelů. (www.obecmalonty.cz)

Mladošovice

Velký význam zde představuje zemědělství a několik drobných podnikatelů. V územním plánu je vyčleněno několik menších ploch pro případný rozvoj drobného podnikání. (www.obecmladosovice.cz)

Nové Hrady

V tomto městě je podnikatelská aktivita velmi pestrá. Naleznete zde několik drobných podnikatelů ve službách, ale i v řemeslné výrobě. Dalším významným faktorem je cestovní ruch, a to vzhledem k poloze a nabídce města. V územním plánu má město vyčleněno další plochy pro rozvoj podnikání, a to konkrétně v lokalitě „Za městem“, kde by město preferovalo drobnější, ekologicky šetrnou výrobu. (www.novehrady.cz)

Olešnice

V této obci je podnikatelská aktivita zaměřena především v oblasti zemědělské výroby, ale nalezneme zde také drobné živnostníky v oblasti služeb a drobných řemesel a navíc zde naleznete výrobu lázeňských oplatek. Také zde počítá územní plán s případným rozvojem drobného podnikání. (www.olesnice-obec.cz)

Ostrolovský újezd

V této malé obci nalezneme pouze drobné ekonomické subjekty a pro případný další ekonomický rozvoj by obec ráda využila nevyužité objekty, např. bývalý pivovar či zámek. (www.ostrolovskyujezd.cz)

Petříkov

Podnikatelské aktivity v této obci jsou orientovány na zemědělství a rekreaci, jako např. malé penziony, hospoda a obchod. (www.sdruzeni.ruze.cz/petrikov)

Pohorská Ves

V této obci se nachází agroturistice farma s ubytováním, keramická dílna a obecní hospoda a další drobní podnikatelé. (www.sdruzeni.ruze.cz/ves.asp)

Slavče

V této obci se nachází především zemědělská a dřevozpracující výroba a několik drobných živnostníků. V územním plánu obce jsou vyčleněny další menší plochy pro případný další rozvoj. (www.slavce.cz)

Srubec

V této obci nejsou podnikatelské aktivity příliš vysoké, a to vzhledem k tomu, že většina obyvatel dojíždí za prací a dalšími aktivitami do Českých Budějovic. V územním plánu obce je vyčleněno několik menších ploch pro rozvoj podnikání, problémem však je, že většina těchto pozemků je ve vlastnictví soukromých osob. (www.srubec.cz)

Strážkovice

V této obci se podnikatelské aktivity zaměřují na oblast zemědělství, ale nalezneme zde i drobné soukromé zemědělce, hospodu a několik drobných živnostníků provozujících autoopravu, truhlářství, ale také třeba kadeřnictví. (www.strazkovice.cz)

Svatý Ján nad Malší

I v této obci se setkáme především s podnikatelskými aktivitami v oblasti zemědělství a dále zde působí drobní živnostníci, provozující kovovýrobu, zednické práce, kosmetiku a kadeřnictví. (www.svjan.cz)

Trhové Sviny

V tomto městě jsou, v porovnání s ostatními poměry v mikroregionu, podnikatelské aktivity poměrně široké a jsou zde zastoupeny skoro všechny oblasti. Území plán města dále počítá s dalšími plochami pro průmyslovou výrobu nebo pro provozování drobných podnikatelských provozů. (www.tsviny.cz)

Žár

Podnikatelské aktivity v této obci jsou zaměřeny na zemědělství a na společnost, která zde vyrábí zahradnické substráty a nakupuje a prodává hnojiva, ale nalezneme zde i drobné živnostníky. Vzhledem k tomu, že v místní části obce Žár se nachází Žumberk, má tento region význam i z hlediska cestovního ruchu. (www.obeczar.cz)

V současné době dává věková hranice členských obcí v mikroregionu „Sdružení Růže“ šanci na zachování většiny jejich obcí, ale při analýze tempa růstu bychom neměli opomenout a brát v úvahu i případné migrační procesy a případný odliv, a to především mladších obyvatel. Tuto skutečnost bychom mohli ovlivnit pouze tím, že daný mikroregion nabídl dostatečné množství pracovních příležitostí a zahájil bytovou výstavbu. Prozatímni počet obyvatel v předproduktivním a v produktivním věku je v celku vyrovnaný, s výjimkou obcí jako jsou Čížkrajice, Jílovice a Olešnice, přičemž Čížkrajice dopadly nejhůře. Pozitivně, co se věkového průměru obyvatel týká, dopadly obce Žár, Kamenná, Borovany, Horní Stropnice, Ledenice a Nové Hrady, nejlépe pak dopadla obec Srubec, kde se vzhledem nové developerské výstavbě nachází nejvíce ekonomicky aktivních obyvatel.

5. ZHODNOCENÍ SOUČASNÉ SPOLUPRÁCE

Strategická a rozvojová studie mikroregionu Sdružení Růže je základním dokumentem pro zpracování konkrétních projektů, jejichž realizace by měla přispět k rozvoji mikroregionu. K naplnění rozvojové strategie a ke vzájemné spolupráci je zapotřebí, aby se představitelé Sdružení Růže dohodli na jednotné ideji rozvoje mikroregionu. K tomuto účelu slouží strategický plán, který je základním kamenem každého sdružení a zároveň nezbytnou podmínkou pro čerpání dotačních titulů. Právě od strategického plánu se odvíjí většina vzájemné spolupráce. Ustanovuje se na základě zasedání, kde každá obec má svého zástupce, a proto plán vychází požadavků všech svých členských obcí. Současný strategický plán mikroregionu Sdružení Růže je stanovený do roku 2013.

Na základě jednotlivých ukazatelů a analýz podnikatelských aktivit by se měla následující spolupráce a rozvoje regionu zaměřit na následující ekonomické podmínky:

- na modernizaci a technologické změny u stávajících firem, a to především firem strojírenských, keramických a dřevařských,
- na konkurenční schopnost místních firem na českých i zahraničních trzích,
- na intenzivní podporu malého a středního podnikání,
- a na dostatek kvalifikovaných a vzdělaných lidí.

Jedním z hlavních cílů, které by vedly k naplnění veškerých plánovaných vizí, by mělo být zvýšení podílu pobytové návštěvnosti, která by měla být orientována jak na domácí, tak i na zahraniční klientelu.

Jeden z takových předpokladů spočívá v aktivní turistické nabídce a v dostatečné marketingové podpoře, jako například ve strategii oslovení cílových skupin turistů, vlastní reklama, propagace, prodej a další.

Nejdůležitějším cílem strategie je co nejrychlejší vyrovnání úrovně turistických služeb na evropský standard, neboť stagnace by byla v rámci konkurenceschopnosti možným ohrožením v dalším rozvoji cestovního ruchu.

Strategický plán má celkem 127 stran a obsahuje 10 kapitol, konkrétně: Úvod, základní informace o mikroregionu, socioekonomická analýza území, SWOT analýza území mikroregionu, struktura strategie rozvoje, rozvojová vize a cílové stavy pro její naplnění, základní východiska pro strategickou část, aktivity pro realizaci strategie

rozvoje, zdroje pro financování a realizaci strategie a závěrečná doporučení pro realizaci strategie. Tyto kapitoly jsou dále členěny do jednotlivých podkapitol.

Z hlediska zpracování této bakalářské práce byly nejdůležitější tyto strategické oblasti, které byly stanoveny do jednotlivých prioritních os. Prioritní osa 1 – Kvalitní podmínky pro život v mikroregionu, Prioritní osa 2 – Rozvoj technické a dopravní infrastruktury, Prioritní osa 3 – Rozvoj ekonomických aktivit, Prioritní osa 4 – Rozvoj spolupráce a vzájemného dialogu.

5.1 Charakteristika významných projektů

Na úrovni mikroregionu se obcím podařilo realizovat několik významných projektů mezi něž můžeme zařadit například:

- výstavbu skládky v Růžově, která byla realizována ze sdružených prostředků členských obcí, a celkové náklady si vyžádaly 12 mil. Kč,
- ve vybraných sídlech mikroregionu byla vybudována informační centra, jako např. informační centrum v Benešově nad Černou, v Nových Hradech, Borovanech, Trhových Svinech, ale také muzeum v Kojákovících. Celkové náklady činily 1,5 mil. Kč,
- informační centra a knihovny byly vybaveny internetem pro veřejnost,
- pořízení společné techniky, jako např. tlumočnické zařízení, ozvučení, diaprojektor či velkokapacitní stan, to vše v celkových nákladech 1 230 000,-Kč. Tato zařízení je možné si od sdružení zapůjčit, a to za minimální poplatek.

K jednomu z nejvýznamnějších projektů mikroregionu bezesporu patří projekt, který byl zahájený v roce 2005, a to projekt pod názvem „Systém třídění, sběru a dalšího nakládání s tuhými komunálními odpady.“ Tento projekt byl realizován na základě podpory programu Phare CBC Česká republika – Rakousko a Sdružení Růže získalo na tento projekt příspěvek ve výši 75 %, což činilo více než 6,5 mil Kč, a to za účelem zakoupení svozového vozidla, sběrných nádob na tříděný odpad, ale také na úhradu odvozu tříděného odpadu po dobu jednoho roku.

Z dalších projektů můžeme jmenovat také vybudování velkoplošných turistických map a vypracování společné nabídky na nevyužité budovy v jednotlivých obcích.

Sdružení Růže, mimo jiné, vydává propagační materiály, turistické mapy, vydává kulturní měsíčník, podílí se na organizaci cyklistických Jízd pro Růži, přispívá na dechový festival Karla Valdaufa, který se pořádá v Trhových Svinech, dále na dopravu, na chráněná pracoviště pro hendikepované spoluobčany v Borovanech a v Trhových Svinech a spolupodílí se na dalších aktivitách.

Sdružení Růže zpracovává také řadu významných materiálů, které se zabývají odbornými analýzami, ze kterých můžeme jmenovat např. Analýzu stavu zemědělství v mikroregionu Sdružení Růže, která měla sloužit jako podklad pro analýzu, která se zabývala vztahem mezi trhem práce a zemědělstvím s cílem vytvoření a zaměstnanosti v tomto odvětví. Dalším materiálem, který Sdružení Růže vypracovalo, byla Šetná turistika – šance pro Novohradsko nebo Strategický plán města Borovany.

V rámci spolupráce v mikroregionu Sdružení Růže se podařilo získat pomocí dotačních titulů částku ve výši 10.633.227,-Kč. Tato částka byla následně rozdělena, v souladu se strategickým plánem, do členských obcí na schválené projekty.

Přehled schválených a uskutečněných projektů v jednotlivých členských obcích, na které byly poskytnuty dotace:

Obec Horní Stropnice

- v rámci spolupráce došlo k vybavení zdravotního střediska v Horní Stropnici,
- projekt „Zefektivnění výuky v ZŠ Horní Stropnice“ – tento projekt řešil modernizaci a dovybavení základní školy, vybudování sociálního zázemí tělocvičny, výsadbu zeleně u školy a realizaci vzdělávacího programu pro seniory,
- projekt „Revitalizace veřejného prostranství Světví – centrální část“ – tento projekt řešil úpravu části návsi ve Světví, která spočívala ve vytvoření místa pro setkávání, chodníků, veřejné zeleně a obslužné techniky.

Město Nové Hradý

- projekt „Rozvoj vzdělávacích kapacit města Nové Hradý“ – obsahem tohoto projektu byla rekonstrukce patra objektu Statky se společenským sálem a nákup vybavení pro uspořádání cyklu Kulturní dědictví Novohradsko,
- projekt „Modernizace obchodu v Byňově“,
- projekt „Zvýšení kvality služeb DPS Nové Hradý – III. etapa“,
- projekt „Revitalizace veřejných prostranství města Nové Hradý“ – obsahem tohoto projektu bylo zlepšení stavu veřejných prostranství a kvality volnočasové vybavenosti ve městě Nové Hradý,
- projekt „Bezpečně do škol“ – předmětem tohoto projektu bylo vybudování a rekonstrukce 160 m chodníku v lokalitě, ve které v minulých třech letech došlo k výrazné zástavbě rodinných domů. Lokalita rodinných domů byla dostupná pouze po komunikaci III/156.

Obec Slavče

- projekt „Společně pro Mohuřice“ – projekt byl zaměřen na úpravu veřejného prostranství v osadě Mohuřice. Jednalo se o centrum osady, kde byla vybudována krytá terasa a oplocené prostranství s mobiliářem.

Město Borovany

- v rámci spolupráce zajistilo ústřední vytápění pro Nazaret,
- opravilo jezírko v zámecké zahradě,
- projekt „Přírodní zahrada v MŠ Borovany“,
- projekt „Letní borůvková čítárna“,
- projekt „Rekonstrukce MŠ Borovany“ – tento projekt byl zaměřen na rekonstrukci, zařízení a vybavení prádelny, výdejen jídel a šatny v MŠ Borovany.

Obec Mladošovice

- v rámci spolupráce došlo k renovaci Kaple Lhota,
- projekt „Aby nám tu hezky bylo a na hlavu nepršelo“.

Obec Benešov nad Černou

- zrealizovala projekt „Scházejme se v Klení“,

- dalším projektem byly „Naše školky“.

Obec Kamenná

- v rámci spolupráce provedla stavební úpravy Obecního domu.

Obec Dolní Dvořiště

- zrealizovala projekt „Trojany ožívají“,
- projekt „Vybavení MŠ v Dolním Dvořišti.“

Obec Svatý Jan nad Malší

- zrealizovala projekt „Svatojanská posezení“,
- projekt „Naše hasičárna v Chlumu“.

Město Trhové Sviny

- uskutečnilo projekt „Setkávání generací“,
- projekt „Rekonstrukce objektu hasičské zbrojnice.“

Obec Ločnice

- zrealizovala projekt „Požární zbrojnice v Nesměni“.

V rámci spolupráce se dále podařilo uskutečnit i několik dalších projektů, a to nejen členským obcím, ale i fyzickým a právnickým osobám.

5.2. Dotazníkové šetření

K tomu, aby bylo možné zhodnotit současnou spolupráci a následně sestavit SWOT analýzu, mi velmi pomohlo dotazníkové šetření, které bylo určeno pro starosty členských obcí.

Dotazník jsem připravila v elektronické podobě, ve formátu A4 ve wordu a požádala starosty obcí o jeho vyplnění. I přes veškerou snahu však nebyli všichni starostové ochotni se mnou na tomto dotazníku spolupracovat a odpovědi mi neposlali ani po několika urgencích. Celkem se tedy ze všech 23 členských obcí zapojily tyto

obce: Horní Stropnice, Borovany, Nové Hradky, Mladošovice, Srubec, Čížkrajice, Ločenice, Slavče, Olešnice, Hranice, Malonty, Benešov nad Černou a Pohorská ves.

Dotazník obsahoval celkem 9 otázek a z dotazníkového šetření vyplynuly následující odpovědi:

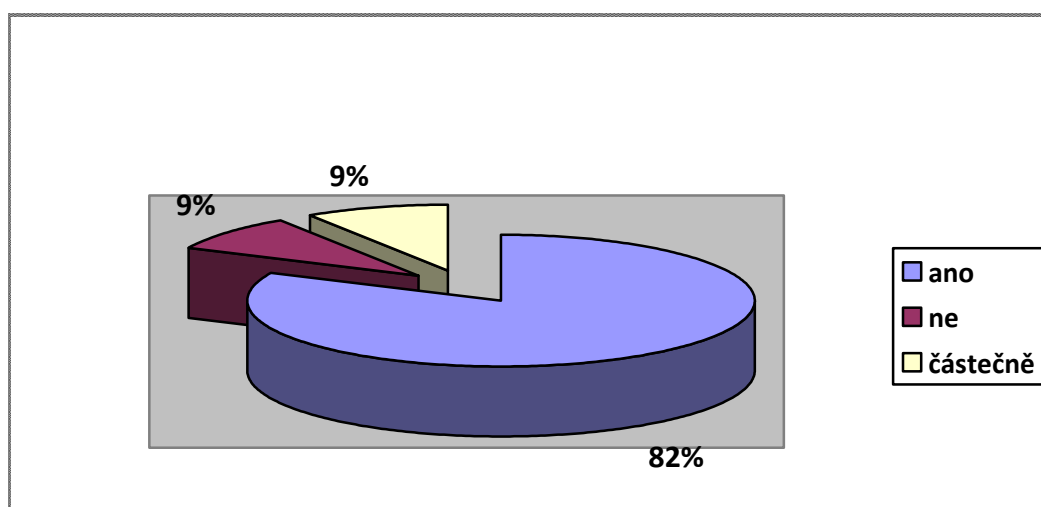
1. Jaký byl Váš hlavní důvod a cíl vstupu do Sdružení Růž?

Odpověděli zástupci obcí skoro shodně, a to, že hlavním důvodem byla úzká spolupráce v regionu, rychlý přístup k informacím, možnost získávání dotací, aktivní spoluúčast na rozvoji mikroregionu a vzájemná výměna zkušeností v různých oblastech života obce. Pouze obec Srubec uvedla, že přesné důvody jim nejsou známy, neboť v době vstupu zde byl jiný starosta. Právě odpovědi obce Srubec, jako jediné, byly velmi negativní, skoro jako by vůbec v rámci regionu nespolečně pracovali nebo spolupracovat nechtěli.

2. Podařilo se Vám splnit si dané cíle, které jste od vstupu do Sdružení očekávali?

Většina členských obcí se domnívá, konkrétně 82 %, viz obrázek 2, že se jim podařilo splnit si cíle, které si předem stanovily. Obec Olešnice se domnívá, že si své cíle splnila částečně a obec Srubec naopak namítá, že si dané cíle nesplnila.

Obrázek 2 Podařilo se Vám splnit si dané cíle, které jste od vstupu do Sdružení Růž očekávali?

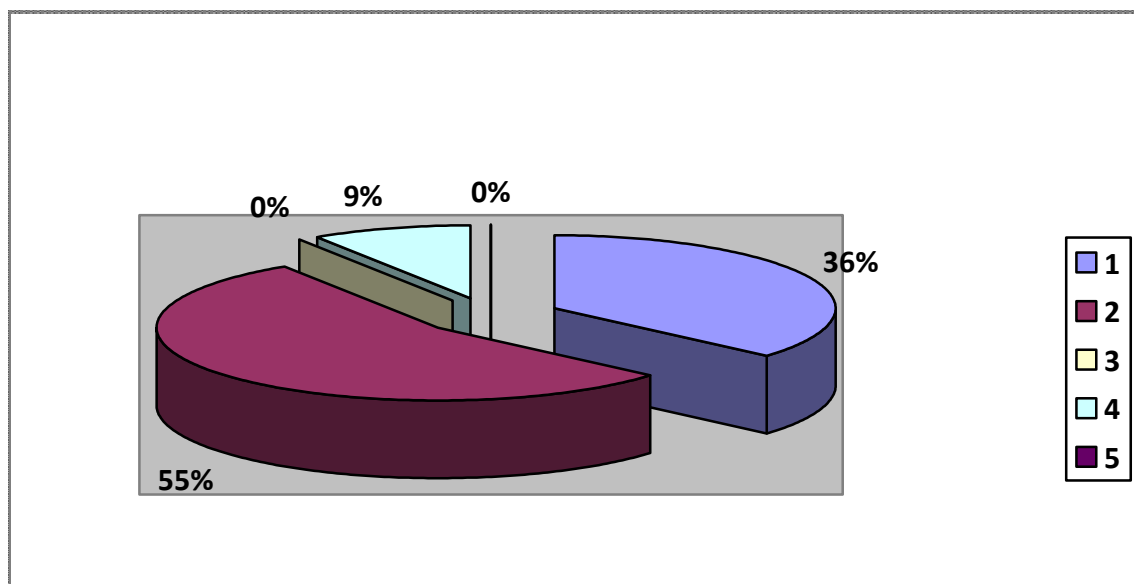

Zdroj: autorka

3. Jak hodnotíte současnou spolupráci v rámci Sdružení Růže na stupnici od 1 do 5? (1 – nejlepší, 5 – nejhorší)

Třetí otázka se zabývala tím, zda obce hodnotí současnou spolupráci v rámci mikroregionu jako kladnou a zda by vzájemnou spolupráci mohly ohodnotit známkou od 1 do 5, kdy 1 je považována za nejlepší a 5 za nejhorší. Celých 55 % se domnívá, že současná spolupráce je na dobré úrovni, což označili známkou 2. Spolupráci známkou 1 označilo celkem 36 % dotazovaných, viz obrázek 3, a pouze obec Srubec hodnotila spolupráci známkou 4.

Obrázek 3 Jak hodnotíte současnou spolupráci?

Zdroj: autorka

4. Jaké významné projekty se Vám společně, nebo Vaší obci podařilo uskutečnit?

Čtvrtá otázka se zaměřila na významné projekty jednotlivých členských obcí. Obec Olešnice považuje za významné projekty projekt Tržnice, obnovu kulturních památek a informovanost o dění v regionu. Nové Hrady a Slavče považují za významné, že byl zajištěn svoz tříděného a komunálního odpadu. Mladošovicím se podařilo opravit Kapli ve Lhotě a obnovit hřiště v Mladošovicích. Čížkrajice v rámci spolupráce zrekonstruovaly kulturní zařízení v Mezilezí a vystavily dětské hřiště přímo v Čížkrajicích. Ločenice opravily sakrální stavby, veřejné budovy a upravily

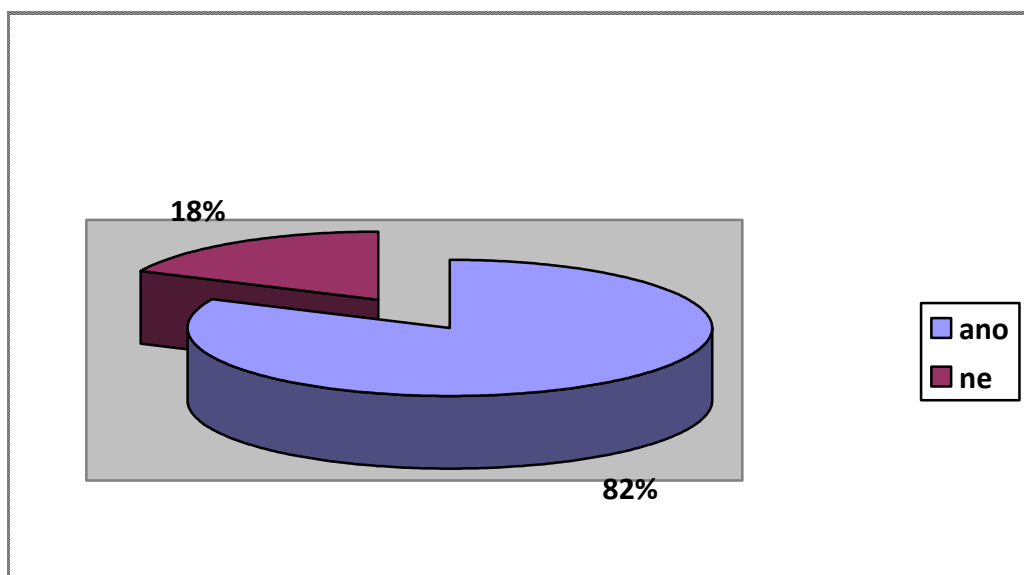
pohostinství. Naopak obce Hranice a Srubec v rámci spolupráce Sdružení Růže žádný projekt neuskutečnily.

5. Spatřujete nějaká pozitiva pro Vaši obec, vyplývající z členství v mikroregionu Sdružení Růže?

Celkem 82 % dotazovaných odpovědělo, že vzájemná spolupráce a členství je pro ně pozitivním přínosem, viz obrázek 4. Hlavními důvody a přínosy vidí především v podpoře:

- celkové činnosti života v obci,
- ve snadnějším získávání dotací,
- v možné spolupráci a inspiraci,
- v profesionalitě zaměstnanců MAS Růže,
- v informovanosti a v pomoci při sepisování dotačních titulů,
- v realizaci společných projektů,
- a ve společném rozvoji regionu.

Obrázek 4 Spatřujete nějaká pozitiva pro Vaši obec, vyplývající z členství v mikroregionu Sdružení Růže

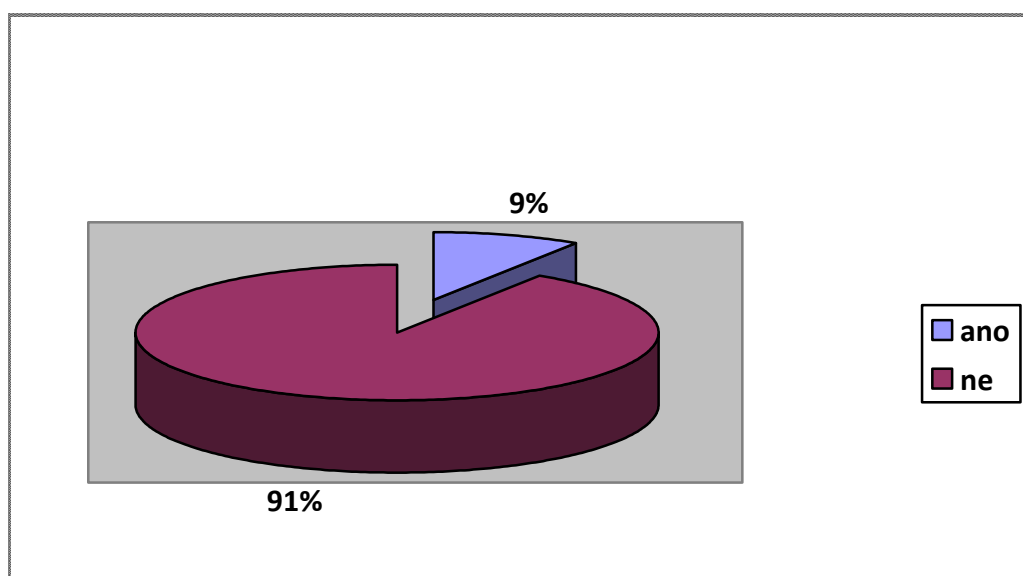

Zdroj: autorka

6. Spatřujete nějaká negativa pro Vaši obec, vycházející z členství v mikroregionu Sdružení Růž?

Negativa spatřuje pouze obec Srubec a to především v poplatcích, které z členství vyplývají, viz obrázek 5.

Obrázek 5 Spatřujete nějaká negativa pro Vaši obec, vycházející z členství v mikroregionu Sdružení Růž

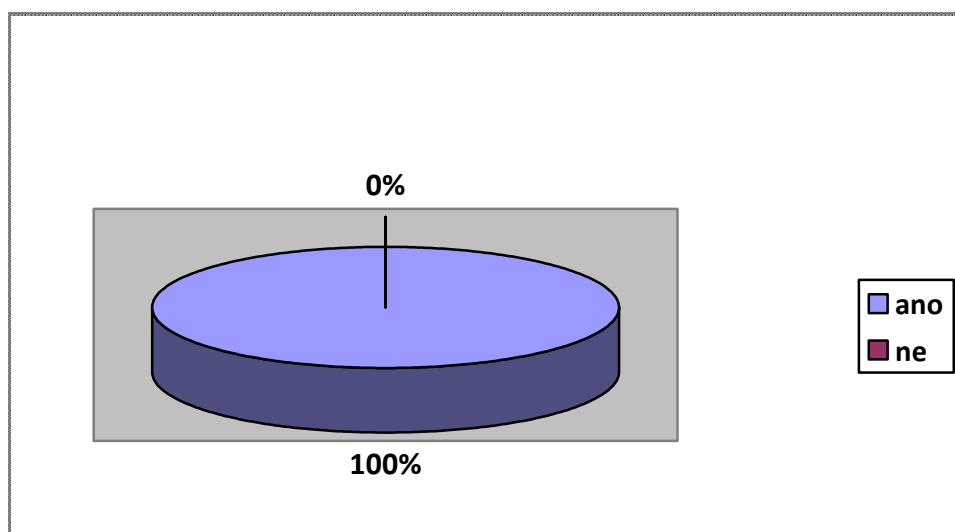

Zdroj: autorka

7. Chcete ve spolupráci pokračovat i v budoucnu?

Všechny dotazované obce se bez výjimky shodly, že chtějí ve vzájemné spolupráci pokračovat i v budoucnu, viz obrázek 6.

Obrázek 6 Chcete ve spolupráci pokračovat i v budoucnu?

Zdroj: autorka

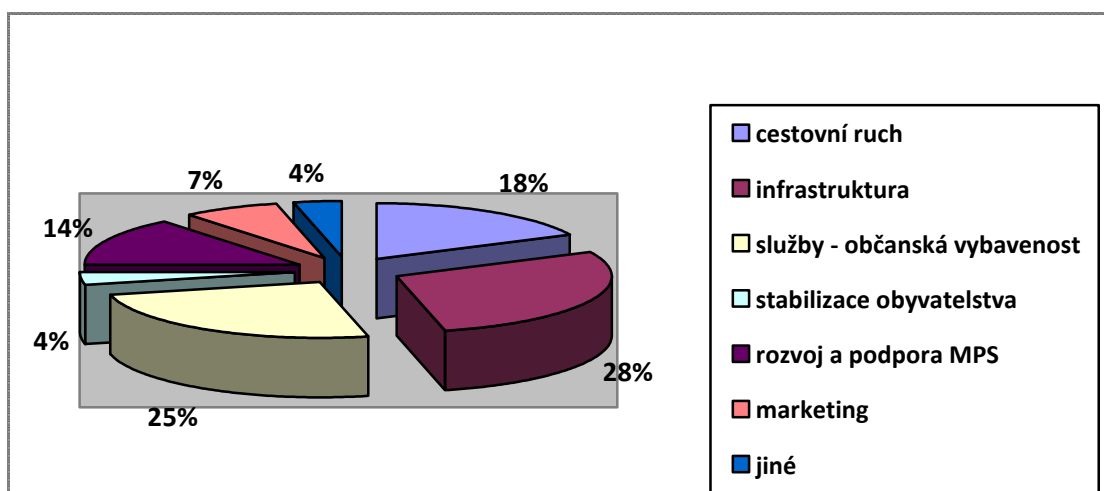
8. V čem vidíte do budoucna možnosti dalšího rozvoje mikroregionu?

V osmé otázce mohli představitelé členských obcí uvést i více než jednu z nabízených možností, která se týkala budoucího rozvoje mikroregionu.

Z této otázky vyplynulo, že celkem 28 % obcí by rádi v budoucnu rozvíjely oblast infrastruktury a 25 % dotazovaných by chtělo rozvíjet služby občanské vybavenosti. Dále následoval rozvoj cestovního ruchu, který získal celkem 18 % a rozvoj a podpora MPS, viz obrázek 7.

Pod otázku s pořadovým číslem devět nedopsal z dotazovaných nikdo žádnou připomínku.

Obrázek 7 V čem vidíte do budoucna možnosti dalšího rozvoje mikroregionu?

Zdroj: autorka

5.3 Rozhovory s představiteli obcí

Rozhovor se starostou obce Horní Stropnice

Při své práci jsme měla možnost získat názory na vzájemnou spolupráci i od představitelů jednotlivých obcí, konkrétně od pana Václava Kučery, starosty členské obce Horní Stropnice, který mi dne 10. 04. 2012 při našem rozhovoru sdělil následující: „S první myšlenkou na založení mikroregionu Sdružení Růže a hlavními iniciátory byly města Borovany a Nové Hrady. Založení mikroregionu Sdružení Růže se konalo v dubnu roku 1999. Hlavním důvodem bylo navázat spolupráci mezi jednotlivými obcemi v regionu Trhosvinenska a dále pak s obcemi podél státní hranice v Rakousku. Dalšími důvody byly společné projekty a získávání dotací, a to jak na propagaci mikroregionu, tak i jednotlivých oblastí vzhledu jednotlivých obcí. Následně byla zpracována studie rozvoje celého regionu a hodně pozornosti bylo věnováno turistickému ruchu, vydáním video kazet, brožurek atd.“

Další otázkou na starostu pana Kučeru bylo, zda se domnívá, že se mu podařilo splnit si dané cíle, které od vstupu do mikroregionu Sdružení Růže očekával. „Jsem přesvědčen, že cíle v té době vytyčené byly splněny beze zbytku,“ sdělil Václav Kučera. Jak tedy hodnotí současnou spolupráci? „V současné době Sdružení Růže již nepracuje tak intenzivně jako v počátcích, ale hlavně se už nepracuje se sousedy v Rakousku, na velmi dobré úrovni zůstala spolupráce pouze mezi Horní Stropnicí a Harbachem, kde

každoročně podáváme společné projekty a provádíme několik společných akcí. Každá spolupráce v regionu je také závislá i na finanční stránce každé obce, takže těch projektů je méně a zaměřuje se na podporu všech obcí do sociální, právní a kulturní oblasti, likvidaci komunálního odpadu a propagaci regionu.“

Jaké významné projekty se Vám tedy společně podařilo uskutečnit? *„Členské obce se finančně podílely na vybudování sládky komunálního odpadu Růžov, dalším společným projektem bylo zakoupení vozidla pro svoz a třídění komunálního odpadu, včetně nádob na tříděný odpad a byla zpracována studie pro rozvoj regionu.“*

V čem konkrétně spatřujete výhody být členskou obcí mikroregionu Sdružení Růže? *„Zapojení většího počtu jednotlivých obcí do projektů, na které by finančně nebyly schopny dosáhnout,“* sdělil Václav Kučera a pro více informací mne odkázal na tajemníka Sdružení Růže a zároveň starostu města Borovany pana PhDr. Stanislava Malíka.

Rozhovor se starostou města Borovany

Dne 10. 4. 2012 proběhl rozhovor s panem PhDr. Stanislavem Malíkem, který mi na otázku kdo a kdy přišel, jako první s myšlenkou založení Sdružení Růže sdělil že: *„Iniciativa byla z mé strany a s kolegy s Ledenic a s panem Stanglem z Nových Hradů, zejména v souvislosti s tím, že se nám zdála být prospěšná spolupráce s hospodaření s odpady. Tenkrát jsme připravovali skládku Růžov a jako obce jsme se na to společně skládaly a následně vybírali provozovatele na svoz odpadu, a tyto zkušenosti nás vedly k tomu, že je dobré vzájemně spolupracovat, a proto jsme se rozhodli, že založíme Sdružení Růže jako sdružení obcí a právnických osob.“* Z rozhovoru dále vyplynulo, že právě iniciovaná problematika ohledně zpracování komunálních odpadů dokázala a vzájemně jednotlivé představitele obcí naučila, jak efektivní může být vzájemná spolupráce.

Podařilo se Vám splnit si cíle, které jste si od tohoto vstupu do Sdružení Růže dali? *„Určitě se nám podařila řada společných projektů i v oblasti propagace regionů, dále spolupráce v sociální sféře. Nekladli jsme si žádné konkrétní cíle, ale spíše jsme řešili záležitosti, které postupně přicházely, a které jsme byli nuceni řešit a kde bylo pro nás efektivnější je řešit společně. Domnívám se, že se naše vzájemná spolupráce ukázala natolik efektivní, že když se začalo hovořit o místních akčních skupinách, když startoval program LEADER, tak my jsme byly podstatně první z těch*

regionů, který místní akční skupinu vytvořili, která pak v následujících letech získala nemalé finanční prostředky.“

Můžete jmenovat projekty, které považujete za významné. „My jsme v začátcích vytvořili strategickou koncepci rozvoje regionu, což byla jedna z podmínek doložení našich dílčích projektů, že souvisí s celkovou strategií, následně jsme ji upravovali právě pro Místní akční skupinu. Ohledně separace odpadů bych ještě zmínil, že finanční prostředky jsme získali z programu Phare, a to prostředky v celkové hodnotě 9 mil. Kč. Podrobnější informace naleznete ve výročních správách, které jsou umístěné na webových stránkách Sdružení Růže.

Vytvořili systém, jak ve Sdružení Růže, tak se k nám připojilo několik obcí z Vitorazska, Velenice a další okolí obce a vybavili jsme obce několika sadami kontejnerů na tříděný odpad a zakoupili vozidlo pro svoz odpadu, a tento systém byl pro nás tak efektivní, že jsme v minulých letech dávali pouhých 10,-Kč na občana do společného systému separace, což v praxi znamená, že nás (každou obec) stálo zajištění separovaných odpadů pouze 10,-Kč na občana a zároveň nám tento systém generoval určité prostředky, které zůstávají ve Sdružení Růže.

V čem konkrétně spatřujete výhody být členskou obcí? „V současné době se zabýváme vážným problémem a tím jsou sociální služby. Společně jsme se nyní v rámci mikroregionu Sdružení Růže rozhodli, že zřídíme bezplatnou právní poradnu, pro občany v sociálně svízelných situacích, která se nachází v Trhových Svinech a předfinancovali jsme ji tak, abychom viděli, jak bude tato služba efektivní a ukazuje se, že skutečně je poptávka po této službě enormní. Předfinancování se uskutečnilo rovnoměrně dle obcí, ale právě praxe ukázala, že toto je zapotřebí ještě doladit, neboť jednotlivá struktura občanů, nepocházela ze všech obcí. Dalším významným projektem je také společná záchranná služba v Trhových Svinech, financováno z dotací a jednotlivé obce hradí pouze dle poměru ošetřených obyvatel příslušné obce. Stejný model, jako u záchranné služby, bychom chtěli zavést i u výše zmiňované právní poradny, tedy tak aby přispívali obce, jejichž občané tuto službu využívají.“

5.4 SWOT analýza

SWOT analýza mikroregionu Sdružení Růže by měla být základem pro vymezení cílů, priorit a opatření včetně stanovení rozvojových aktivit a plánovaných

akcí. Jednotlivé priority a cíle by měly zohledňovat silné a slabé stránky, ale zároveň upozornit na vnější příležitosti a hrozby.

Silné a slabé stránky by měly hodnotit vnitřní parametry a znaky regionu, které je možné změnit či ovlivnit vzájemnou aktivitou subjektů na daném území. Silné stránky jsou pro plánované rozvojové aktivity konkurenční výhodou, naopak slabé stránky jsou faktory, které mohou tyto aktivity omezovat.

SWOT analýzu můžeme rozdělit na tzv. vnitřní a vnější analýzu, kdy za vnější analýzu můžeme považovat takovou analýzu, která se zabývá také možnými příležitostmi a hrozbami, které by mohly mít vztah k vnějšímu prostředí a měl by obsahovat popis vzájemných vztahů v regionu, ale i k jeho okolí.

SWOT analýza byla sestavena na základě primárních informací z dotazníkového šetření, rozhovorů se starosty, vlastního pozorování a díky sekundárním informacím ze strategického plánu mikroregionu.

Tabulka 2 SWOT Analýza pro oblast rozvoje spolupráce

Silné stránky	Slabé stránky
Existující vazby uvnitř regionu (společné projekty, organizace a struktury) a společné řešení problémů je v praxi mnohem jednodušší	V současné době nevyžaduje fungování Sdružení Růže takovou aktivitu, dochází ke značnému omezení a obce nepřichází s novými podněty
Plány projektů se předloží a schválí na valné hromadě a členské obce zde ušetří značné finanční prostředky, neboť realizace probíhá prostřednictvím konkrétních vyškolených pracovníků Sdružení Růže a příslušná obec se s tím již nemusí dále zabývat.	Nerovnoměrné a omezené možnosti financování
Efektivní spolupráce se značnými prostředky a vlastní rezervy. Z těchto rezerv je možné poskytovat finanční podporu např. Místní akční skupině	Nedostatečný zájem veřejnosti o dění v jejich obci

Příležitosti	Ohrožení
Rozvoj projektů a aktivit v oblasti řešení společných problémů obcí a subjektů v území (viz příklad v oblasti řešení otázky odpadů, záchranná služba v Trhových Svinech, bezplatná právní poradna atd.)	Sociální služby – ubývají státní zdroje, bude zapotřebí vkládat více prostředků, i když by toto zajištění měl zajišťovat stát.
Další rozvoj stávajících společných struktur, např. Místní akční skupina	Získání dohod o způsobu financování jednotlivých odvětví v sociální sféře
Efektivní zvládání problémů v sociální sféře (např. vybavení domova důchodců v Chvalkově polohovacími lůžky atd.)	Nezájem občanů nebo klíčových aktérů - vzájemný dialog

Zdroj: autorka

6 DISKUSE

Je důležité si uvědomit, že bez vzájemné spolupráce obcí by nebylo možné zrealizovat tolik projektů, zabezpečit a uskutečnit naplnění cílů, které by mohly výraznějším způsobem ovlivnit kvalitu života obyvatel členských obcí, zajistit ekonomickou stabilitu a navázat na společnou spolupráci.

Domnívám se, že vzájemná spolupráce v rámci mikroregionu přináší obcím nové možnosti, a že právě na základě vzájemné spolupráce by mohlo dojít ke zvyšování počtu obyvatel v mikroregionu, a to především v souvislosti s bytovou nebo individuální výstavbou. Právě z důvodu nedostatku kvalitních a velikostně odpovídajících bytů a pozemků dochází k vysídlování. Dále by mohlo dojít ke snižování nezaměstnanosti, především prostřednictvím vytváření nabídky nových pracovních míst, které mají vazbu na tradice a předpoklady rozvoje území. Vzájemnou spolupráci dochází také k vytváření podmínek pro další posilování vzájemné sounáležitosti obyvatel. Na druhou stranu je zapotřebí si uvědomit, že nás stále ještě limituje nedostatečné množství finančních prostředků a nadále přetrvávají problémy s majetkovými vztahy u pozemků, které by mohly být využitelné pro bytovou výstavbu.

Zamysleme se také nad jednotlivými oblastmi, jako jsou například školství, zdravotní a sociální služby, kulturní a volnočasové vyžití a spolkový život. V těchto oblastech je stále ještě co zlepšit, třeba co se školství týká, bylo by vhodné, aby se pokračovalo v podpoře a v rozvoji konceptu činnosti a aktivit AUC Nové Hradky a středních škol v Trhových Svinech, a to především v podpoře vazeb území na vysoké školství. V tomto případě by mohlo být negativním jevem zaostávání území mikroregionu z hlediska školské soustavy, ke které došlo v důsledku útlumu, ale také z důsledku nedostatečné podpory aktivit, které by vedly k rozvoji činnosti všech školských zařízení v území mikroregionu. Pokud tedy dojde k podpoře činnosti všech školských a předškolských zařízení a zamezí se tak zavírání mateřských a základních škol, mohlo by se docílit kvalitní a rozvinuté školské soustavy.

Z hlediska zdravotních a sociálních služeb by bylo vhodné v první řadě zachovat a postupně rozšiřovat systém zdravotní péče v území mikroregionu a snažit se o rozvoj systému sociálních služeb v území, jako například pečovatelské služby, domovy důchodců, atd. neboť nedostatek zařízení sociální péče způsobuje nekoordinovaný rozvoj těchto služeb, který je doprovázen i možnou neefektivitou.

Z dalších služeb bychom mohli jmenovat i rozšiřování maloobchodních služeb v daném území, nebo by mohlo dojít k zániku obchodů v nejmenších sídlech území.

Ohledně kulturního a volnočasového vyžití by bylo dobré pokračovat v rozvoji sítě knihoven a jejich služeb, neboť toto je právě pro obyvatele menších sídel skoro nedostupné, neměli bychom ani zapomenout na rozvoj sítě míst, kde by byl pro občany veřejně přístupný internet, dále rozvoj infrastruktury pro pořádání společenských a kulturních aktivit v území, jako například budování nových nebo rekonstrukce stávajících. Problémem však v této oblasti spatřuji především v nezájmu obyvatel regionu o kulturní a společenské aktivity, které mnohdy plynou z nedostatku prostředků pro jejich realizace.

S tím úzce souvisí i spolkový život, kde si představíme především podporu tradičních i nových volnočasových aktivit, kulturních i společenských akcí, ale také podporu akcí sportovních. Bohužel v posledních letech ubývá aktivity ze strany občanů se takovýchto aktivit zúčastňovat. Budování spolkového života je zde velmi málo rozšířeno a bylo by vhodné se pokusit jej posílit v rámci meziobecní spolupráce.

Dalším neméně diskutovaným tématem je rozvoj v oblasti cestovního ruchu a rekreace. Zde se nabízí v rámci spolupráce obcí možnost rozvoje kvality ubytovacích a stravovacích zařízení, které by byly určené pro rozvoj turistiky, což může na druhou stranu ovlivňovat nedostatek finančních prostředků a také stagnace v posledních letech. Zaměřit bychom se tedy měli více na rozvoj turistiky, která by byla šetrná k životnímu prostředí a pokračovat v rozvoji sítě turistických tras, včetně jejich vybavení a doprovodných služeb jako například v oblasti cyklistické dopravy více preferovat vybudování nových cyklostezek nebo využít i málo frekventovaných komunikací. Neboť nedostatečné využití potenciálu, který mají obce přirozeně k dispozici, způsobil neefektivní využití přirozeného potenciálu, což by mohlo zbytečně ohrožovat rozvoj cestovního ruchu. Pokud bychom byli schopni vytvořit funkční management rozvoje cestovního ruchu a navázat tak na rozvoj spolupráce s cestovními kanceláři, vybudovat přímá vlaková spojení, například s Vídní, Českými Budějovicemi a Plzní, byl by rozvoj v oblasti cestovního ruchu na dobré cestě k rozvoji.

V oblasti podnikání máme možnost opět obnovit tradici řemesel, což s sebou přináší i náročnost dalšího prosazování nových a stávajících programů na podporu právě řemeslných programů, většinou z důvodu finančních prostředků. V oblasti mikroregionu Sdružení Růže existuje několik ploch, které by byly vhodné pro rozvoj podnikání, především pro malé a střední podnikání, problémem jsou zde však legislativní limity,

jako například chráněná území, která brání dalšímu rozvoji nebo jej zdržují. V obcích fungují rozmanití zaměstnavatelé, což znamená, že převážná část obcí není závislá na dominantním zaměstnavateli, ale i přes to zde existuje řada významných zaměstnavatelů, kteří kdyby svoji činnost ukončili, mohlo by to mít negativní dopad na zaměstnanost v mikroregionu. Mezi takové významné zaměstnavatele patří firma Bentex v Benešově nad Černou. Právě využití potenciálu rozvoje podnikání v cestovním ruchu by se mohl více zaměřit na kvalitu služeb, rozvoj agroturistiky a zachování podnikání v oblasti rostlinné a živočišné výroby.

V oblasti životního prostředí jsou v mikroregionu vhodné podmínky k zajištění odpovídajících opatření pro ochranu zdejších cenných přírodních oblastí, i když občas zde dochází ke střetu zájmů mezi veřejným a soukromým sektorem. Dochází k rozvoji integrace příhraničních oblastí do celkového socioekonomického rozvoje, využití přírodního potenciálu, k rozvoji využití obnovitelných zdrojů energie, snižování negativních vlivů lidské činnosti na přírodní prostředí, k rozvoji opatření pro zajištění ochrany proti živelným pohromám, zejména povodním a lesním polomům, i když právě v této oblasti se obce potýkají s nedostatkem finančních prostředků. Nesmíme ani opomenout, že obce dále realizují dílčí či společné projekty, které vedou k zachování a vylepšování vzhledu venkovského území mikroregionu.

V oblasti základní technické infrastruktury mají obce v rámci spolupráce možnost rozvíjet a zkvalitňovat základní technické infrastruktury v obcích, jako například kanalizace, čistírny odpadních vod, napojení na veřejný vodovod, posilování dodávky elektrické energie, i když v této oblasti chybí obcím stále finanční prostředky. Obce by chtěly v této oblasti také podporovat rozvoj a využití obnovitelných zdrojů energie a využívat ekologicky šetrných způsobů vytápění, neboť nekoordinovaný přístup k rozvoji by byl velmi neefektivní.

V oblasti dopravní infrastruktury mají obce možnost ekonomicky rozvíjet území v souvislosti s rozvojem dopravního napojení území kvalitními komunikacemi vyšší třídy, a to včetně propojení s okolními regiony a s Rakouskem. Bohužel obce stále ohrožuje derealizace silničního propojení Českých Budějovic se St. Pöltenem. Obcím se dále nabízí možnost zkvalitňovat a rozvíjet síť pozemních komunikací, připravují otevírání nových hraničních přechodů pro pěší, cyklisty, ale také třeba i pro lyžaře. Právě podpora rozvoje cyklistické dopravy jako součást dopravního systému území by mohla být další příležitostí pro rozvoj dopravní infrastruktury.

V oblasti spolupráce obce vzájemně hledají společné postupy a řešení, včetně navazující realizace společných rozvojových projektů uvnitř mikroregionu. Obce by si měly dát pozor na možná rizika nekoordinovaných řešení nebo na realizaci projektů, které by mohly být vytrženy z kontextu komplexního rozvoje území. Další rozvoj stávajících společných struktur, jako jsou MAS či Sdružení Růže, a plánování a podpora činnosti dalších obdobných platforem spolupráce, jako například destinační management cestovního ruchu, klastry, řemeslné cechy apod. Bohužel některé obce nemají dostatek zájmu o řešení společných problémů.

Když se Sdružení Růže zakládalo, bylo do spolupráce vkládáno velké množství nadějí a očekávání. V čele sdružení už tehdy sál pan PhDr. Stanislav Malík, který se o sdružení poctivě a s plným nasazením staral a stará nadále. Postupem času však prvotní aktivity a nadšení postupně klesaly, až došlo k jisté stagnaci. Sdružení Růže dnes funguje, i za podpory Místní akční skupiny, prakticky samo a v současné době již není zapotřebí takového úsilí, neboť za ta léta, co Sdružení funguje, došlo již k nastavení jednotlivých postupů a byl zřízen samostatný administrativní aparát, což velmi usnadnilo práci. Již tehdy se vytvořil první strategický plán mikroregionu Sdružení Růže, který pojal mikroregion velmi komplexně a stanovil cíle, včetně priorit, které by bylo zapotřebí v rámci dalších let zrealizovat. Tímto komplexním plánem došlo k jakémusi sjednocení společných vizí a zároveň byl vytvořen a zpracován ucelený přehled veškerých potřeb a přání, byť i malých obcí. Samozřejmě že každá spolupráce má své pozitivní i negativní stránky, neboť ne všechna předsevzetí se podařila splnit. Někdy byl na vině neúspěchu příliš velký cíl, jindy (a to ve většině případů), to byly právě finanční prostředky, které velmi ovlivňují plánované investice. Ale i tyto skutečnosti se podařilo nebo alespoň částečně daří odstraňovat, čím dochází k vzájemnému zefektivňování spolupráce.

V současné době by bylo zapotřebí, aby se mezi členskými obcemi našel tzv. „druhý pan Malík“, který by převzal jistou zodpovědnost a se stejným odhodláním, pokračoval ve stanovování vzájemných cílů a vzájemném rozvoji, která by přinesla obcím nové možnosti.

V neposlední řadě by bylo vhodné vzájemně analyzovat stávající spolupráci, především zhodnotit pozitivní stránky a zaměřit se na stránky negativní, a to především z hlediska hledání nových možností a způsobů, jak je co nejvíce eliminovat a tím vzájemnou spolupráci zefektivnit.

6.1 Navržení využití strategií dalšího rozvoje mikroregionu

Na základě všech prostudovaných materiálů, dotazníkového šetření a rozhovorech s představiteli obcí jsem došla k závěru, že strategii nemůže navrhovat jednotlivec, ale vždy se jedná o kolektivní návrhy a spolupráci s odbornou firmou, která má potřebné metodiky, neboť každá obec může mít svá jednotlivá přání, ale je zapotřebí vše skloubit to jednotného celku a to nejen legislativního, finančního, ale také reálného, aby bylo možné tyto plány a cíle realizovat.

Dle mého názoru by bylo vhodné, kdyby se vydala knižní publikace, která by byla složena převážně z fotografií a textu, který by měl být psán především záživnou formou, a která by více představila mikroregion Sdružení Růže, neboť něco takového obcím chybí a zároveň by to mohlo pomoci menším obcím, aby mohly mít k dispozici drobné prezenty.

Představitelům obcí bych navrhla, aby se častěji setkávali, a to optimálně čtyřikrát ročně, vzájemně si vyměňovali informace a zkušenosti i s ostatními sdruženími. V každém případě navrhuji využívat strategii, tj. především využívat silné stránky mikroregionu, jakými jsou bezesporu kulturní bohatství, výhodná poloha příhraničních obcí s Rakouskem, rozvoj a podpora cestovního ruchu a využít příležitosti k rozvoji, a to zejména prostřednictvím dotačních titulů z programů SZIF, Program obnovy venkova, program LEADER, LEADER+, LEADER ČR a dalších.

Vzhledem k tomu, že strategický plán byl připraven pouze do roku 2013, mají obce v současné době vhodnou příležitost k tomu, aby se společně sešli, zhodnotili dosavadní spolupráci, a zamysleli se nad dalším směrem vzájemné spolupráce a zde bych doporučila, aby se každá obec zamyslela nad svým přístupem ke spolupráci a snažila se v budoucnu být více přínosná, např. ve formě aktivních návrhů, nápadů, ale také při spolupráci s Místní akční skupinou. Na základě těchto jednání by mělo dojít k sestavení ambicióznějšího strategického plánu, lepší komunikaci a koordinaci činností.

7 ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo poskytnout čtenářům základní a nezbytné informace o možnosti spolupráce obcí, se zaměřením na spolupráci v mikroregionu Sdružení Růže.

Věřím, že tato práce přiblížila čtenářům důležitost vzájemné spolupráce mezi jednotlivými obcemi a poukázala i na možné výhody, které z této spolupráce vyplývají. Většina z nás, občanů, se jen velmi málo zajímá o dění ve svém městě nebo ve své obci, což většinou plyne z nezájmu a z neznalosti. Jak jste se mohli v mé práci dočíst, tak právě i občané z mikroregionu Sdružení Růže mohou pro sebe čerpat výhody, a to jen díky tomu, že mají trvalé bydliště či podnikatelské aktivity v rámci tohoto regionu. Mezi takové výhody patří například možnost čerpání dotací, a to jak například na modernizaci výrobních firem, tak i na rekonstrukci soukromého penzionu, který přispěje k rozvoji cestovního ruchu.

V následujících obdobích bude zapotřebí se více soustředit právě na své obyvatele, a na to, aby jejich podnikatelské aktivity neustále prosperovali, aby docházelo k vyšším obrátům a větším ziskům místních podnikatelů, čímž by došlo k vyšší zaměstnanosti a lidé by se nestěhovali za prací do větších měst. Pokud by se toto podařilo, mohlo by i v menších obcích dojít k rozvoji služeb, ale i k rozšíření bytové výstavby. To by s sebou samozřejmě přineslo i rozvoj v oblasti školství, zdravotních a sociálních služeb, ale mohlo by dojít k rekonstrukci či ke znovuotevření kulturních center či památek a jiných středisek či prostor pro volný čas a vzájemný společný život občanů.

V posledních letech také dochází k jisté izolaci občanů. Již není tak obvyklé, aby se lidé na vesnicích či ve městech více setkávali, měli společné zájmy a zajímali se o dění ve své obci či městě. Zde bychom se měli zamyslet i nad tím, jak podpořit vzájemný společný život. V těchto, ale i v jiných oblastech je neustále co zlepšovat. Věřím, že pokud se každý z nás, alespoň trochu bude snažit, můžeme vzájemnou spoluprací dospět k lepšímu rozvoji našeho okolí, ke zlepšení dopravní dostupnosti, lepší infrastruktury, školství, zdravotnictví, sociální péče a mnoho dalších nejen pro naši obec, ale především pro sebe. Nebud'me tedy lhostejní k tomu, co se kolem nás, v našem regionu či mikroregionu děje a přispějme k lepšímu rozvoji nejen pro dnešní, ale i pro budoucí generaci.

8 SUMMARY

The aim of my bachelor thesis was to give readers basic and necessary information about the possibility of cooperation between municipalities, focusing on cooperation in Roses Association microregion.

I believe this work gave readers an idea of the importance of closer cooperation between the municipalities and also highlighted the possible benefits that result from this collaboration. Most of us, citizens, are very little concerned about what is happening in our town or in our village, which usually stems from ignorance and indifference. As you could read in my work, also the citizens of Roses Association microregion can derive benefits for themselves, only thanks to their permanent residence or business activities within the region. Such advantages include the possibility of using grants, for example, both the modernization of manufacturing companies, as well as the reconstruction of a private pension, which will contribute to the development of tourism.

Key words

association Roses, collaboration, community, development, micro-region, strategic plan, subsidies for development, SWOT analysis.

9 PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje:

1. BERAN, V., DLASK, P. *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí*. 1.vyd. Praha: Academia, nakladatelství Akademie věd České republiky, 2005, 331 s., ISBN 80-200-1201-X.
2. ČADIL, J. *Regionální ekonomie. Teorie a aplikace*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, 152 s., ISBN 978-80-7400-191-8
3. ČEPELKA, O., *Iniciativa Evropské unie LEADER pro rozvoj venkova*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2001, 116 s. ISBN 80-902376-5-7
4. ČMEJREK, J., KOPŘIVA, R. *Základy veřejné správy*. 1.vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2011, 124 s., ISBN 978-80-213-1626-3
5. GALVASOVÁ, I. a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1.vyd. Brno: Georgetown, 2007, 140 s., ISBN 80-251-20-9.
6. GALVASOVÁ, I. a kol. *Formy spolupráce obcí. Obec a finance*. 2008, č.2
7. HAMBLETON, R. *Another chance for cities?: Issue for urban policy in the 1990's..* Cardiff: Universit of Wales College of Cardiff, 1991, 27 s., ISBN-10: 1869854535.
8. HENDRYCH, D. *Správní právo – obecná část*. 7.vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, 837 s., ISBN 978-80-7400-049-2.
9. HRABALOVÁ, S., MARYÁŠ, J., TOUŠEK, V., VITURKA, M., VYSTOUPIL, J., ŽÍTEK, V. *The Case Study – případová studie k problémům regionálního rozvoje ČR. Výzkumný záměr 145600001 faktory efektivnosti rozvoje regionů ČR*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001, 125 s., ISBN 80-210-2572-7.
10. KOLEKTIV AUTORŮ. *Řízení obcí II*. 1. vyd. Praha: Profesional publishing, 2008, 186 s., ISBN 978-80-86946-77-1.
11. KOUDELKA, Z., ONDRUŠ, R., PRŮCHA, P. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. 4. vyd. Praha: Linde, 2009, 488 s., ISBN 978-80-7201-760-7.
12. LACINA, K. *Management ve veřejné správě*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000, 36 s., ISBN 80-7194-298-7.
13. LACINA, K. *Regionální rozvoj a veřejná správa*. 1.vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2007, 70 s., ISBN 978-80-86754-74-1.

14. LACINA, K. *Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2002, 103 s., ISBN 80-7194-495-5.
15. LACINA, K, ČECHÁK, V. *Vývoj systémů veřejné správy* .1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2001, 120 s., ISBN 80-86419-13-4.
16. LACINA, K, ŠIMEK, T. *Analýza a modelování sídelních celků a regionů a jejich informační propojení*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 1999, 57 s., ISBN 80-7194-240-5.
17. PEKOVÁ, J. *Veřejné finance – úvod do problematiky*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2002, 456 s., ISBN 80-86395-19-7.
18. SAMČÍK, P. a kol. *Příručka pro starostu* 2. Praha: Verlag Dashöfer, 2006, ISSN 1801-7819.
19. ŠKRABAL, I. a kol. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. 1. vyd. Přerov: Centrum pro komunitní práci, 2006, 182 s., ISBN 80-86902-39-0.
20. WOKOUN, R., MATES, P (eds) *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. 1.vyd. Praha: Linde Praha, 2006, 352 s., ISBN 80-7201-547-8.
21. WOKOUN, R. a kol., *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1.vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2007, 246 s., ISBN 978-80-245-1301-0.
22. ZÁKON č. 128/2000 Sb. o obcích
23. ZÁKON č. 248/2000 Sb. zákon podpoře regionálního rozvoje
24. ŽÍTEK, V. *Regionální ekonomie a politika* .1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 170 s., ISBN 80-210-3478-5.

Ostatní zdroje:

25. BINEK, J., GALVASOVÁ, I. *Strategie regionální rozvoje ČR 2014 - 2020*. [online]. České Budějovice: 2012 [2012-03-04]. Dostupné na WWW:<http://www.regionalni-rozvoj.cz/index.php/srr.html>
26. *Deník veřejné správy: Formy spolupráce obcí*. [online] [cit. 20.12.2009]. Dostupný z WWW: <<http://denik-obce.cz/go/clanek.asp?id=6326681&hledej=nszm>>.
27. KP projekt, *Strategie rozvoje mikroregionu „Sdružení Růže“ pro období 2007 – 2013*. České Budějovice 2007. s. 127

28. *Místní akční skupina Sdružení Růže: Území MAS.*[online] [cit. 15.03.2012]. Dostupný z WWW: <[http://mas.sdruzeniruhe.cz/vismo/galerie2.sp?id_org= 100135 &id_galerie= 2177&p1=6503](http://mas.sdruzeniruhe.cz/vismo/galerie2.sp?id_org=100135&id_galerie=2177&p1=6503)>
29. VAJDOVÁ, Z., ČERMÁK, D., ILLNER, M. *Autonomie a spolupráce: důsledky ustavení obecního zřízení v roce 1990.*[online]. Praha: 2006 [cit. 19.1.2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.soc.cas.cz/projects/cz/16/2194/Spoluprace-obci-prvek-lokalnidemokracie-a-efektivni-nastroj-samosprav.html>>.
30. WOKOUN, R. *Strategická a rozvojová studie mikroregionu „Sdružení Růže“.* [online]. České Budějovice: 2012 [2012-03-15]. Dostupné na WWW: http://www.sdruzeniruhe.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=500029&id=3305&p1=2119

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1 Území mikroregionu Sdružení Růže	30
Obrázek 2 Podařilo se Vám splnit si dané cíle, které jste od vstupu do Sdružení Růže očekávali?	41
Obrázek 2 Podařilo se Vám splnit si dané cíle, které jste od vstupu do Sdružení Růže Růže očekávali?	42
Obrázek 4 Spatřujete nějaká pozitiva pro Vaši obec, vyplývající z členství v mikroregionu Sdružení Růže	43
Obrázek 5 Spatřujete nějaká negativa pro Vaši obec, vycházející z členství v mikroregionu Sdružení Růže	44
Obrázek 6 Chcete ve spolupráci pokračovat i v budoucnu?	45
Obrázek 7 V čem vidíte do budoucna možnosti dalšího rozvoje mikroregionu?	46

Seznam tabulek

Tabulka 1 Vymezení jednotek NUTS	24
Tabulka 2 SWOT Analýza pro oblast rozvoje spolupráce	49

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Dotazník:

Dobrý den,

dovolte mi, abych se Vám představila, jmenuji se

Lenka Maliňáková

a jsme studentkou 3.ročníku na Jihočeské univerzitě. V současné době dokončuji svou

bakalářskou práci

na téma

Spolupráce obcí jako faktor rozvoje,

se zaměřením na mikroregion Sdružení Růže. Při této příležitosti bych Vás ráda požádala o zodpovězení níže uvedených 9-ti otázek.

1. Jaký byl Váš hlavní důvod a cíl vstupu do Sdružení Růže?
2. Podařilo se Vám splnit si dané cíle, které jste od vstupu do Sdružení Růže očekával/a?
 - a. ANO
 - b. NE
 - c. ČÁSTEČNĚ
3. Jak hodnotíte současnou spolupráci v rámci Sdružení Růže na stupnici od 1 do 5?
(1 nejlepší, 5 nejhorší)
 - a. 1
 - b. 2
 - c. 3
 - d. 4
 - e. 5
4. Jaké významné projekty se Vám společně, nebo Vaší obci podařilo uskutečnit?
5. Spatřujete nějaká pozitiva pro Vaši obec vyplývající z členství v mikroregionu Sdružení Růže?
 - a. ANO / uveďte prosím jaká/
 - b. NE

6. Spatřujete nějaká negativa /problémy/ pro Vaší obec vycházející z členství v mikroregionu Sdružení Růže?
 - a. ANO
 - b. NE /uved'te prosím jaká/
7. Chcete ve spolupráci pokračovat i v budoucnu?
 - a. ANO
 - b. NE
8. V čem vidíte do budoucna možnosti dalšího rozvoje mikroregionu?
 - a. Cestovní ruch
 - b. Infrastruktura
 - c. Služby – občanská vybavenost
 - d. Stabilizace obyvatelstva
 - e. Rozvoj a podpora MSP
 - f. Marketing
 - g. Jiné /prosím uveďte/
9. V případě, že byste chtěl/a něco doplnit, na co jsem se výše nezeptala a co považujete za důležité, prosím, uveďte pod bod 9.

Za Váš čas a ochotu Vám předem velice děkuji a zůstávám s přátelským pozdravem.

Lenka Maliňáková
3.ročník - JČU v ČB
Obor obchodní podnikání
e-mail: lenkamalinakova87@seznam.cz

Seznam e-mailových adres:

Benešov nad Černou – starosta@benesovnc.cz

Borovany – sekretariat@borovany-cb.cz

Čížkrajice – obec@cizkrajice.cz

Dolní Dvořiště – obecdoldvor@iol.cz

Horní Stropnice – ouhstropnice@volny.cz

Hranice – obec@obeckranice.cz

Jílovice – oujilovice@seznam.cz

Kamenná – oukamenna@volny.cz

Ledenice – radnice@ou ledenice.cz

Ločenice – starosta@locenice.cz

Malonty – uo.vrzal@seznam.cz

Mladošovice – obec@obecmladosovice.cz

Nové Hradky – radnice@novehrady.cz

Olešnice – obec.olesnice@volny.cz

Ostrolovský Újezd – obec@ostrolovskyjezd.cz

Petrův – ou.petrík@volny.cz

Pohorská Ves – pohorska.ves@tiscali.cz

Slavče – ou.slavce@seznam.cz

Srubeč – obec@srubec.cz

Strážkovice – podatelna@strazkovice.cz

Svatý Jan nad Malší – svjannm@seznam.cz

Trhové Sviny – posta@tsviny.cz

Žár – obeczar@quick.cz

